

moravský senior[®]

Magazín pro poutavé čtení a volný čas... 10/2019

**Za co čeští senioři
nejvíce utrácejí**

Téma:
Senioři a kultura

Babička roku
Olomouckého kraje

Zdravotní rádce:
Karpální tunel

MAME
BARVY
↓
PRO VAŠE SNY!

FGP[®]
STUDIO
T I S K Á R N A

FGP studio, Táboritů 1 | tel.: +420 585 119 109 | objednavky@fgp.cz | www.fgp.cz

Magazín **Moravský Senior** pro vás tiskne tiskárna **FGP studio**, rodinná firma již s 28letou tradicí. Naší prioritou je být stále na špici, proto nejen že používáme nejmodernější vybavení, ale také se soustředíme na široké spektrum technologií. Díky tomu vám můžeme nabídnout opravdu velké množství tiskovin a jejich následné zušlechťování.

OBSAH

PŘÍBĚH SENIORA: OLDŘICH OHNUT

strany 4–5

BABIČKA ROKU V OLOMOUCKÉM KRAJI

strany 6–7

TÉMA: ZA CO UTRÁCEJÍ SENIOŘI V ČESKU?

strany 8–9

FOTBALOVÁ SIGMA SLAVILA 100 LET

strana 22

KŘÍŽOVKA

strana 35

ÚVODNÍ SLOVO

Blíží se neuvěřitelné třicáté výročí sametové revoluce, která přinesla naší zemi svobodu a naději na lepší život. To, že jsme jí úplně nevyužili a čím dál méně si vážíme demokracie, je dnes patrné víc než kdy jindy. Společnost je rozdělená podobně jako před Listopadem. První krok, jak si nabyté svobody začít víc vážit, je připomínat si ji. Budeme proto rádi, když s námi na dobu okolo sametové revoluce zavzpomínáte a pošlete nám svoje vzpomínky, ať už v podobě textové, nebo fotografické, a to na mailovou adresu redakce@moravskysenior.cz. V příštím čísle je rádi zveřejníme. Hezký začátek podzimu,

Miloslav Kyjevský,
vydavatel a šéfredaktor

Magazín Moravský senior finančně podpořili:

Statutární město Olomouc

Olomoucký kraj

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory Olomouckého kraje, www.moravskysenior.cz

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769, Registrováno pod číslem MK ČR E 21702, vychází desetkrát ročně / **Tisk:** Miloslav Kyjevský – FGP studio, Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc / **Šéfredaktor:** Miloslav Kyjevský, e-mail: redakce@moravskysenior.cz / **Koordinátorka, distribuce, inzerce:** Andrea Baslerová, e-mail: office@moravskysenior.cz, tel.: 725 190 555

Korektury: Blanka Peřinová, e-mail: blanka.perinova@fgp.cz / **Distribuci zajišťuje:** GEIS – zákaznické centrum, tel.: 951 277 777, www.baliky.cz
Náklad tohoto čísla je 25 000 ks. Datum vydání: 1. 10. 2019. Redakční uzávěrka příštího čísla: 18. 10. 2019. Foto: VLM (pokud není uvedeno jinak).
ZDARMA

DNES JE MNOHEM TĚŽŠÍ NAMOTIVOVAT DĚTI KE SPORTU

Čím víc se učím a čím víc toho umím, tím víc zjišťuji, že je daleko víc lidí, kteří toho vědí ještě víc a jsou mnohem lepší. Tak se musím snažit, abych se jim mohl přiblížit. Tak zní životní motto Oldřicha Ohnuta, který se celý život věnoval sportu, a to především karate a bojovému umění.

Pětasedmdesátiletý Oldřich Ohnut se narodil ve Zlíně, kus dětství ale strávil v Šumperku, odkud se v roce 1953 s rodiči a starší i mladší sestrou přestěhoval do Olomouce kvůli zaměstnání rodičů. Aktivně se začal věnovat sportu až v jedenácti letech právě v Olomouci. „V Temenici, což je část Šumperku, žádný sport nebyl. Nebylo tam čemu se věnovat. Kolem byly jen lesy, většinou jsme ložili s kamarády někde po stromech nebo třeba opékali brambory,“ vzpomíná Oldřich Ohnut. Později začal v Olomouci s řeckořímským zápasem a volným stylem, věnoval se ale i atletice a pět let boxu. Potom ho ale osud zavedl jinam. „Po dvou úmrtích byl box na jeden rok úplně zakázaný, potom se zápasilo v přilbách, ale tomu už jsem se vyhnul. S partou jsme byli zamilovaní do různých bojových sportů, proto jsem tento sport v sedmdesátých letech vyměnil za karate,“

pokračuje pan Ohnut. Karate bylo na tehdejší dobu v České republice poměrně nové, byl to přece jen bojový sport, ne zas tak přijímaný širokou veřejností ani vrcholnými státními orgány. Trendy zkrátka mluvily jinak. Oldřich Ohnut s kolegy se ale tehdy dostali pod Rudou hvězdu Olomouc, složku ministerstva vnitra, kde působili až do roku 1980. Vystřídali několik tělocvičen, například na Základní škole Dr. Nedvěda, ne všechny však byly vhodné pro bojový sport. Od roku 1988 pak pokračovali, tentokrát už ale pod oddílem, který byl převeden do Sigma ZTS Olomouc.

Počty tehdejších zájemců o tréninky karate se proměňovaly. Pan Ohnut, který se velmi brzy stal trenérem i funkcionářem, ale vzpomíná na dobu, kdy na náborové kurzy chodilo třeba i 130 účastníků. „Přes zimu bylo málo prostoru, málo tělocvičen. To je ale stále

1986, soustředění v Náměšti na Hané

přetrvávající problém, dnes je to stejné. Karate je navíc sport, který vyžaduje prostor tělocvičny i přes léto. Tehdy byl ještě svaz dohromady s judem pod názvem Judokarate, po osmdesátém roku se svazy rozdělily. Judo se stalo také olympijským sportem a vznikla samostatná komise pro karate, kde jsem tehdy fungoval jako trenér a vedoucí české reprezentace," říká Oldřich Ohnut, který díky tomu procestoval také kus světa. Od roku 1988 byl pět let předsedou Československého svazu karate až do rozpadu České republiky, od roku 1986 také na dva roky předsedou svazu mezinárodního.

Začátkem devadesátých let začal pan Ohnut spolu s kamarádem Ladislavem Petrášem působit také na vojenské škole průzkumníků ve Vyškově, kde se jim povedlo přivést do povědomí moderní bojový systém musado. Stále ale nejvíce působil v Olomouci, kde byla i většina mistrovských soutěží a zároveň největší soutěž pro mládež z celé České republiky, na kterou dojíždělo téměř 500 účastníků včetně zahraničních. Věnoval se hlavně A družstvu, pamatuje si ale i na několik nejnadanějších žáků a žákyň ve věku od 6 let, jejichž umění bylo na takové úrovni, že ve svých 11 letech poráželi i ženy

a muže. Takový talent se podle Oldřicha Ohnuta pozná už v útlém věku, vyžaduje to ale hodně osobní přístup trenérů.

I když ale bylo potřeba se v oddílu věnovat mnoha talentům, dokázal tuto zálibu pan Ohnut skloubit s prací řidiče. Veškerou funkcionářskou i trenérskou činnost se tak snažil stihnout ve volném čase. „Bylo to náročné, jezdil jsem do Prahy třeba i šestkrát, sedmkrát za měsíc. Připravovali jsme často různé soutěže nebo turnaje, také přehlídku světových karatistických hvězd," vyjmenovává. Po rozpadu republiky přišla na řadu práce rozhodčího a od roku 1997 se už pan Ohnut věnoval čistě jen oddílu karate, spadajícího pod SK Olomouc Sigma MŽ. Spolupracoval ale také například na výcviku městské policie a policie ČR.

A co si pan Ohnut myslí o přístupu dnešní mládeže ke sportu? „V dnešní době se může mládež věnovat velkému množství jiných aktivit, než je sport, proto je těžší ji ke sportu přivést a hlavně ji u něj udržet. Každý sportovec ví, že výborné výsledky přichází až po určité době a ne hned, jak si někdo myslí. Provozovat vrcholový sport je tvrdá dřina. Jinak to nejde. Pro mě je sport důležitou součástí života," uzavřel Oldřich Ohnut.

1987, závody družstva karate pod olomouckou Sigmou

BABIČKOU ROKU V OLOMOUCKÉM KRAJI JE MARIE ZÁHOROVÁ

A máme vítězky! Více jak 1000 seniorů slavilo 19. září Den seniorů na výstavišti Flora Olomouc. Dvanáct finalistek soutěžilo o titul „Babička roku 2019“. Akce se konala pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje, který byl také předsedajícím poroty, která to tentokrát neměla vůbec lehké. Všechny babičky měly své osobité kouzlo a soutěživý elán. Vítězkou se stala paní Marie Záhorová (73 let) ze Senice na Hané, která porotu oslovila zpěvem vlastní písně v hanáckém nářečí ale také ručně vyrobenými kraslicemi. Bronzovou šerpu a korunku si odnesla paní Ludmila Talafousová z Holice (65 let). Ke své promenádě v plavkách si přizvala vnučata. Na třetím místě se umístila paní Stanislava Haluzíková z Olomouce (87), která si porotu získala laskavým přístupem k životu a svou recitací básně bez taháku. Babičku sympatie

publikum letos vybralo z Moravského Berouna, paní Karlu Čapkovou (75). Všem vítěžkám gratulujeme! Nejkrásnější nominací v této soutěži seniorské krásy je vždy „Nejstarší babička“. Nominovány byly 4 babičky. Všechny byly oceněny za životní příběh hezkým dárkem a šerpu s korunkou si letos odnesla paní Ella Konečná ve věku 97 let. Krajská rada seniorů děkuje krajskému vedení i Magistrátu statutárního města Olomouce za spolupráci a podporu, také vyslovuje poděkování všem sponzorům, kteří letos věnovali krásné dary všem finalistkám. Poděkování patří také TV Moravě a TV Šlágr, díky jejichž reportážím se Projekt Krajské rady seniorů Olomouckého kraje „Babička roku“ stane nesmrtelný. Podařilo se nám vytvořit novou tradici pod značkou „Senioři seniorům“, která nás prostě baví. (krs)

ZA CO NEJVÍCE UTRÁCEJÍ SENIOŘI V ČESKU? ZA JÍDLO, KNIHY A DÁRKY PRO VNOUČATA

V České republice v současné době nežijí zdaleka jen senioři, jejichž jediným příjmem je starobní důchod. Podle Českého statistického úřadu prudce narůstá počet pracujících důchodců, jen za rok 2018 jich přibýlo více než 17 tisíc. Řada jich pak využívá také dalších příjmů, jakými jsou například pronájmy nemovitostí či dividendy z akcií. Čeští senioři, tedy lidé starší šedesáti let, jsou tak pro obchodníky stále atraktivnější zákaznickou skupinou. Na trh přinášejí více peněz, ale zároveň rostou jejich požadavky. Za co zástupci této věkové kategorie utrácejí nejčastěji?

E-shopy v posledních letech vnímají seniory jako novou výraznou skupinu nakupujících. S vyšší počítačovou gramotností totiž čím dál častěji lidé nad šedesát let nakupují přes internet. I přes tento trend ovšem senioři stále preferují nákupy v kamenných prodejnách. Ty pro ně totiž kromě obstarání potřebného zboží znamenají i důležitý společenský kontakt s okolím. „Nakupující nad 60 let tvoří přibližně pět procent našich zákazníků. Nemíří přitom vždy jen do obchodů, s oblibou navštěvují také kavárny či akce, které se v prostorách centra konají – od výstav až po populární food festivaly,“ říká Jan Borůvka, ředitel brněnské Galerie Vaňkovka. „Centrum pak senioři navštěvují převážně s partnerem, skupinou přátel, často však i sami. Nákupní galerie jsou vzhledem k vyšší koncentraci lidí zřejmě místem, kde se necítí být tolik osamělí,“ dodává.

Dle dat Českého statistického úřadu průměrný český senior utratí až čtvrtinu svého měsíčního důchodu za jídlo. Podle předsedy obchodního Družstva CBA Romana Mazáka senioři nákupy potravin také částečně chápou jako výplň volného času či jako možnost se socializovat. „Samotný nákup pro ně nemusí být vždy hlavním důvodem, proč zejména do malé prodejny míří. V řadě případů je to spíše touha potkat se s prodávacem či prodáváčkou a být s nimi v kontaktu,“ uvádí. Kromě toho však lze podle Mazáka u seniorů pozorovat i zvyky spojené s výběrem konkrétního zboží. „Poměrně často se stává, že senioři na potravinách, které mají k vlastní spotřebě, značně šetří. Z našich zkušeností se tak děje zejména ve prospěch ostatních členů rodiny, zpravidla vnučat či domácích mazlíčků. Právě jim v mnoha případech pořizují dražší či kvalitnější zboží než sobě,“ doplňuje.

Slova Mazáka o tom, že senioři výrazně investují do nejmladších členů rodiny, potvrzuje rovněž Borůvka. „Prodejci hraček si seniory jako zákazníky pochvalují. Utrácení v těchto obchodech za nejrůznější dárky pro vnučátka je pak hlavně doménou babiček,“ souhlasí. Mezi zboží, které v obchodech senioři aktivně

vyhledávají už pro své vlastní potěšení, patří knihy. To potvrzuje i Adam Pýcha, ředitel marketingového oddělení řetězce Knihy Dobrovský. „Knihy jsou sortimentem, který člověka provází po celý život. Dostane-li se náš zákazník do věku, kdy ho můžeme nazývat seniorem, od své vášně, kterou bezesporu knihy pro řadu lidí jsou, neupustí. Naopak má v penzi mnohem více času dohnat své čtenářské resty,“ vysvětluje. Jak dodává, také knihy nakupují senioři přes e-shop čím dál tím častěji, internetové knihkupectví společnosti Knihy Dobrovský pozoruje nárůst tržeb ve věkové skupině 65+ meziročně až o 50 procent. Starší lidé nepohrdnou téměř žádným literárním žánrem, nejčastěji ale sáhnou po thrilleru či literatuře faktu, naopak nevyhledávají fantasy a takzvané „young adult“ tituly.

Pro seniory je poté poměrně specifickým segmentem nákup květin. Právě starší lidé jsou nejvěrnějšími zákazníky květinářství. Podle Michaely Valové z květinářství Vonekl jsou totiž současní senioři generací, která pravidelně vzpomíná na své zesnulé blízké a přináší jim květiny na hrob. „Senioři jsou ale samozřejmě zvyklí květiny nakupovat i jako dar k různým příležitostem. Není výjimkou, že je kupují sami sobě jen tak pro radost. Jedná se především o řezané květiny, ale ani hrnkové květiny nejsou pozadu. Moderní dekorace se v této věkové kategorii téměř neprodávají,“ uzavírá Valová.

Markéta Kohoutková

AKCE NA ŘÍJEN

Koncert Michala Pavlíčka

31. 10., od 18 hodin, Olomouc – Sklub

Kytarový virtuóz Michal Pavlíček vydává desku s názvem Pošli to tam, která je plná jeho autorských písní. Spolupracoval na ní jak s ostřílenými hvězdami, jako je například Müller nebo Horáček, tak i s naprostými nováčky. Jedním takovým objevem je i zpěvačka Milly Honsová, která ho doprovodí na jeho nadcházejícím turné spojeném s vydáním alba. Každá z písní je jiná a originální. Na cestách napříč republikou mu kromě zmíněné Milly Honsové bude dělat doprovod i Trio – Martin Ivan na basu, Michal Daněk na bicí a Michal Nejtek na klávesy. Michala Pavlíčka můžete znát jako člena (současného nebo i bývalého) kapel Pražský výběr, Stromboli, Big Heads, BSP, Trio a Supergroup. Podílel se na deskách mnoha předních československých umělců, například Kamila Střihavky, Bány Basikové nebo Richarda Müllera a je autorem několika oblíbených písní – Země vzdalena, Holka, čapni draka nebo Chvastoun. Vstupenky je možné koupit za 290 korun na webu predprodejolomouc.cz.

Den architektury v Jeseníku

1. – 7. 10., Jeseník, Hranice, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk, Zábřeh

Spolek Kruh ve spolupráci s lokálními organizacemi a iniciativami letos připravuje devátý ročník celorepublikového festivalu, do kterého jsou zapojena česká a moravská města a obce všech velikostí. Mezinárodní den architektury jako takový je oficiálně stanoven na první říjnové pondělí. Prostřednictvím festivalu může široká veřejnost nahlédnout na své okolí nevšední optikou pod vedením architektů, historiků a odborníků, kteří jí přibližují zajímavosti z jejího bydliště i širšího okolí. V roce 2019 uplyne přesně 30 let od Sametové revoluce. Den architektury 2019 je tedy primárně zaměřen na stavby a realizace vzniklé v porevolučních letech v historickém kontextu původní zástavby. Velkým tématem, téměř specifickým pro toto období, jsou obnovy a rekonstrukce historických budov a architektonických památek. V Olomouckém kraji je hned několik měst, ve kterých se můžete týdně architektury zúčastnit. Jsou to Jeseník, Hranice, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Zábřeh. Více informací o jednotlivých prohlídkách na webu denarchitektury.cz.

Podzimní festival duchovní hudby

2. – 20. 10., Olomouc

Podzimní festival duchovní hudby se stal za 25 let svého trvání jednou z hlavních kulturních událostí v Olomouci. Jeho pořadatelem je Musica Viva za podpory Olomouckého arcibiskupství, statutárního města Olomouc, Olomouckého kraje a Ministerstva kultury České republiky. Od počátku se koná pod záštitou Jana Graubnera, arcibiskupa olomouckého a metropolitů moravského. Spoluzakladatelem a uměleckým garantem byl 15 let přední český dirigent Stanislav Macura, který vtiskl festivalu jeho podobu a specifčnost. Dramaturgie čerpá z nesmírně bohatého dědictví největších skladatelů celého světa, aniž by se vyhýbala současné hudbě a zároveň má i ekumenický rozměr. V říjnu se můžete těšit hned na několik koncertů z programu. Ve středu 2. října to bude Koncert k jubileu arcivévodě Rudolfova Jana v Arcibiskupském paláci, v pátek 4. října se můžete přijít do Arcidiecézního muzea podívat na záznam České televize z roku 2007, v neděli 6. října se rozezní duchovní hudba pro smíšený sbor v kostele svaté Kateřiny, ve středu 9. října zazní duchovní hudba v chrámu svatého Mořice a v sobotu 12. října se bude konat galakonzert v chrámu Panny Marie Sněžné. Festival završí Mozartovo Requiem v neděli 20. října v dómu svatého Václava. Koncerty začínají vždy v 19 hodin. Vstupenky lze

zakoupit v podloubí olomoucké radnice nebo v den koncertu na místě u pokladny od 18 hodin.

Podzimní Flora Olomouc

3. – 6. 10., od 9 hodin, Olomouc – výstaviště Flora

Letošním tématem hlavní expozice je Zahradní slavnost. Představí se tuzemští pěstitelé z řad členů Zelinářské unie Čech a Moravy nebo Ovocnářské unie. Těšit se můžete i na festival gastronomie a nápojů, čtyřicetý ročník gastronomické soutěže se uskuteční v pavilonu C. V pavilonu H zase budou mít místo podzimní zahradnické trhy, stejně jako na venkovních plochách Smetanových sadů. Nabídnou široký sortiment rostlin, výpěstků, semen, zahrádkářských pomůcek či hobby potřeb. Chybět nebudou ani atrakce pro děti, burčák, medovina, svažené víno a další občerstvení. Již posedmé doprovodí celonárodní výstavu ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků projekt Rozkvetlé památky. Krásná květinová aranžmá budou k vidění od 3. října v sakrálních památkách města Olomouce. Vstup na podzimní Floru je 120 korun pro dospělé a 90 korun pro seniory.

Depeche Mode Revival Band

4. 10., od 18 hodin, Olomouc – Sklub

V pátek 4. října přiveze ty největší hity stejnojmenné kapely Depeche Mode revival band. Skvělou koncertní atmosférou a všechny své oblíbené a nestárnoucí pecky si tak můžete vychutnat a připomenout přímo v Sklubu. Program začne ve 20 hodin.

Olomoucké vinné slavnosti

4. – 5. 10., od 14 hodin, Olomouc – Horní náměstí

Máte rádi víno? Přijďte v pátek 4. října od 14 hodin nebo v sobotu 5. října od 10 hodin na podzimní část sedmého ročníku olomouckých vinných slavností na Horním náměstí. Těšit se můžete na 25 vinařství z Moravy, bohatý kulturní program, sýry z nizozemské firmy Ko van Beek a další.

Tajemství noční oblohy

5. 10., od 17.30 hodin,
Horka nad Moravou – Sluňákov

Přijďte si užít odpolední až večerní procházku galerií v přírodě s nefalšovanou noční hrou. Na trasu se můžete vydat od 17.30 do 19 hodin. Pokud vyrazíte v 17.30, možná projdete galerií v přírodě zaplavené paprsky zapadajícího slunce (v takzvané zlaté hodině milované fotografy a filmaři). A pokud slunce svítit nebude, soumrak přispěje k atmosféře noční hry. S odvažnějšími účastníky vyrazte třeba po západu slunce (který je v 18.21). Ukončení pro poslední účastníky bude ve 20 hodin. V rámci akce budete mít možnost nahlédnout do Rajské zahrady a Sluneční hory snů. Vstupné je 100 korun.

Veselá trojka Pavla Kršky

6. 10., od 18 hodin, Olomouc – Reduta

Jeden z nejpoblárnějších hudebních souborů současnosti známý z TV Šlágr, zaměřený na tradiční i moderní lidové písničky, nabídne 90 minut dobré zábavy a skvělé muziky v olomoucké Redutě v neděli 6. října od 18 hodin.

Výstava hospodářských zvířat

5. – 6. 10., od 9 hodin, Přerov – výstaviště

Přijďte se první říjnový víkend podívat na výstavu hospodářských zvířat, čeká vás pestrý kulturní program a bohaté občerstvení. K vidění bude skot, koně, ovce, kozy, prasata, oslíci, drůbež, králíci, holubi, morčata a exotické ptactvo. Po oba dny se bude v areálu výstaviště konat oblíbený králíčí hop. Stejně tak oba dny příjemná atmosféra areálu kapela Harmony. Zajímá vás, jak se cvičí pastevečtí psi, dojí kráva, ovládá honácký bič nebo střílí z historické i současné vzduchovky? Navštivte přerovské výstaviště, v sobotu stojí vstupné 100 korun a v neděli 70 korun.

MusicOlomouc 2019

7. 10. – 3. 11., Olomouc – Umělecké centrum UP

MusicOlomouc 2019 s podtitulem Colours of Piano je mezinárodní festival soudobé hudby, který představí v rámci devíti koncertů klavír v tvorbě současných českých a zahraničních skladatelů. Můžete se těšit na 9 koncertů soudobé hudby, 12 světových premiér, skladby na objednávku festivalu (6 českých a 6 zahraničních autorů), přes 45 uvedených skladeb – většinu v českých premiérách, interprety z České republiky, Slovenska, Belgie, Španělska, Velké Británie, Rakouska, Švýcarska i z Číny. Prodej vstupenek probíhá v Informačním centru města Olomouce před začátkem koncertů v místě konání. Rezervace na e-mailu info@musicolomouc.cz. Cena vstupného na jednotlivé koncerty je 150 dospělí a 80 korun senioři, permanentka na celý festival stojí 450 pro dospělé a 250 korun pro seniory.

Zahrada Karla Čapka

8. 10., od 18 hodin, Olomouc – Arcidiecézní muzeum

Úterý 8. října bude od 18 hodin v Mozarteu Arcidiecézního muzea v Olomouci patřit ekovečeru na téma: Ondřej Fous: Zahrada Karla Čapka. Kdo by neznal Zahradníkův rok, humornou knížku tolik plnou života, že málokdo se od ní dokáže odtrhnout před poslední stranou a ubránit úsměvu. Možná u ní leckoho napadne, že to musí být tuze autobiografické čtení, že to ten Karel musel tak nějak zažít a podle těch obrázků i Josef.

Ano, nic menšího není pravda. Oba prožili v zahrádkách u svého dvojdomku velice šťastnou dekádu plnou neobyčejného poznávání úskalí flóry zcela pohlcení svým leckdy až šířavým koníčkem. Podobně jako interiér vily, i zahrada byla po léta úzkostlivě střežena a mnohé její prvky byly dochovány neporušeny do dnešních dnů. Příběh nejlepších let této zahrady je ovšem zdokumentován snad nejlépe ze všech zahrad, co kde lze nalézt. Vydejte se po jeho stopách.

Templáři

10. 10., od 19 hodin, Olomouc – Nová Akropolis

Na přednášce s videoprojekcí můžete proniknout do tajemství řádu, jeho symbolů a do osudů výjimečných lidí. Objevíte snad i důvod, proč templáři a jejich ideál tak silně ovlivnili naše dějiny: Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam. Místa si můžete rezervovat na webu akropolis.cz/templari. Vstupné pro seniory stojí 70 korun.

Dýňová trhov^á slavnost

12. 10., od 10 hodin, Jeseník – bývalý klášter Voršilek

Dýňová trhov^á slavnost v Jeseníku má za cíl oslavit sklizeň a radovat se z toho, co se v letošním roce urodilo na zahradách a polích. Proto zde uvidíte dýně všech velikostí a tvarů. Přijďte si nakoupit regionální produkty na jarmarku, poslechnout si koncerty místních kapel nebo se dozvědět více o zvycích na Jesenicku od svátku svatého Václava do doby adventní. V dýňovém fotokoutku si pak můžete pořídit veselou fotku. A pokud rádi vaříte a pečete, zapojte se do soutěže o nejlepší dýňovou dobrotu. Porota složená z odborníků i veřejnosti posoudí a vyhodnotí nejlepší dobrotu ve dvou kategoriích – slaná a sladká dobrotu a vítězové získají zajímavé ceny. Bohatý program doplní také soutěž o nejhezčího dýňového bubáka. Přineste svůj výrobek do 14 hodin k registračnímu stánku na náměstí. Po 17. hodině budou vyhlášeni vítězové a všichni bubáci hromadně rozsvíceni.

Zátiší v prostoru

12. 10., od 14.30 hodin, Olomouc – výtvarný klub Potvůrka

Chcete si vyzkoušet modelování se sochařskou hlínou? Navštivte jednodenní kurz ve výtvarném klubu Potvůrka ve Stupkově ulici číslo 18. Zachycení zátiší znáte z mnoha obrazů a kreseb. Jaké to ale je, když si zátiší promítnete do trojrozměrného prostoru? Cena kurzu je 850 korun, svá místa si můžete rezervovat na webu potvurkaklub.cz.

Prožitkový seminář

13. 10., od 9.30 hodin, Olomouc – výtvarný klub Potvůrka

Všichni, koho přitahuje svobodná tvorba, barvy a obrazy, se mohou těšit na výtvarně-relaxační seminář. Barvy jsou nádhernou součástí našeho života. Někdo je vnímá intenzivněji, vědoměji a někdo je zase bere víceméně jako samozřejmost a moc o nich nepřemýšlí. Ať tak či onak, ovlivňují nás barvy prostředí, ve kterém se pohybujeme, oblečení, které si oblékáme, barva auta, přírody, zkrátka všeho kolem nás. Pomocí barev můžeme vyjádřit své pocity, uvolnit své emoce a podpořit svou tvořivou stránku. Kurz je určen každému, kdo chce při malbě zažít komunikaci sám se sebou pomocí barev a tvarů výtvarného díla, spojit se se svou intuitivní částí a nechat se jí vést, uvolnit se od všech zobrazovacích pravidel, dopřát si relaxaci a zážitek ze svobodné tvorby nebo posílit

svůj smysl pro barvy, zlepšit barevné cítění, rozumět barvám jak z psychologického, tak i výtvarného hlediska. Cena kurzu je 690 korun, své místo si můžete zarezervovat na webu potvurkaklub.cz.

Avon běh Olomouc

19. 10., od 16 hodin, Olomouc – výstaviště Flora

Šestý ročník charitativního běhu boje proti rakovině prsu se chystá v sobotu 19. října. Doplní jej odpolední závody dětí 211 Kids Cup a nezávodní rodinné běhy Family Run. Všichni účastníci získávají překrásné medaile v cíli a krásné dárky. Dětské běhy jsou určeny pro děti do 14 let. Všechny děti startují za symbolických 150 korun při online registraci. A aby dospěl jenom nefandili, je pro každého pojištěnce zdravotní pojišťovny 211 připravena sleva 100 korun na startovním při online registraci po zadání čísla EHIC do formuláře či na místě po předložení průkazu pojištěnce.

Můj báječný rozvod

20. 10., od 19 hodin, Olomouc – Reduta

Zábavná a hodně ironická hra pro jednu herečku, plyšového psa a sedmáct postav, jež všechny hraje Eliška Balzerová, to je hra Můj báječný rozvod. V divácky vděčně kultivované inscenaci ohromuje

**filmový
klub
seniorů**

**PROGRAM 2019
ŘÍJEN**

14.00 hod. / 70,-

PO	7. 10.	MANŽELSKÉ ETUDY: NOVÁ GENERACE	Č
PO	14. 10.	PAVAROTTI	T
ST	23. 10.	DIEGO MARADONA	T
ST	30. 10.	PŘES PRSTY	Č

Č – ČESKY
T – TITULKY

D – DABING
O – ORIGINÁLNÍ ZNĚNÍ

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA

KINO METROPOL

proměnlivostí, temperamentem i smyslem pro humor, dvě a půl hodiny neopouští jeviště a s lehkostí udrží pozornost diváků. Skvělá inscenace v podání excellentní herečky. Hraje: Eliška Balzerová. Vstupenky koupíte v síti Ticketportal nebo v informačním centru v podloubí olomoucké radnice.

Laco Deczi v Olomouci

30. 10., od 18 hodin, Olomouc – Sklub

Už od svého vstupu na profesionální hudební scénu před více než padesáti lety je Laco Deczi její naprosto výjimečnou a jedinečnou jednotkou. Od ostatních muzikantů, kteří v Československu hráli jazz, se výrazně odlišoval a vždycky mířil někam jinam, dál, vzhlížel ke hvězdám explozivního hard bopu z východního pobřeží Ameriky. Jeho celoživotní inspirací je trumpetista Clifford Brown a byl mu vzorem i při zakládání vlastní kapely Celula, která se po Lacově emigraci v roce 1987 dočkala i newyorské obdoby. V New Yorku žije dodnes, ale pravidelně se vrací do své domovské vlasti koncertovat. A stejně tak je tomu i letos, pro olomoucké fanoušky dorazí Laco Deczi do Sklubu zahrát ve středu 30. října. Klub bude otevřen od 18 hodin, program začíná od 20 hodin. Vstupenky na stání si můžete koupit za 350 korun na webu predprodejolomouc.cz.

Motýli šumperského depozitáře do 17. 11., Šumperk – Muzeum v Šumperku

Během podzimních měsíců bude v Hollarově galerii k vidění výstava motýlů z entomologických sbírek šumperského muzea. Návštěvník se může seznámit s mnoha zajímavými skupinami těchto nádherných a křehkých stvoření, která sama o sobě tvoří jednu z nejzajímavějších skupin života. Jejich proměna z larvy na krásného dospělce i jejich mimikry – barvy na křídlech – jsou pro ně více než symbolické. Plně vstupné stojí 30 korun, snížené 15 korun.

Moravské divadlo
Olomouc

ŘÍJEN
2019

1. út 19:00	-	Noc na Karlostejně	Muzikál		
3. čt 19:00	-	Orfeus v podsvětí	Opereta		
4. pá 19:00	P	Postřiziny	Činohra	PREMIÉRA	
5. so 19:00	-	Bajadéra	Balet	RODINNÉ DIVADLO	
6. ne 14:30	NO	Krejčovský salon	Činohra		
8. út 19:00	B	Postřiziny	Činohra		
11. pá 19:00	-	Země úsměvů	Opereta		
12. so 19:00	X	Postřiziny	Činohra		
13. ne 19:00	-	Záskok	Činohra	Divadlo Jára Cimrmana	
14. po 19:00	A	Mamzelle Nitouche	Opereta		
16. st 19:00	C	Così fan tutte	Opera *		
17. čt 19:00	D	Mamzelle Nitouche	Opereta		
		19:00 - Kočičí hra	Činohra •	Hrajeme v Divadle na Šantovce	
18. pá 19:00	-	Na tý louce zelený	Opereta	SENIORI -30%	
19. so 19:00	-	Sluha dvou pánů	Činohra		
20. ne 10:00	RPP	O Honzovi a zakleté princezně	Pohádka	Divadlo Šumperk	
		14:00 OPP	O Honzovi a zakleté princezně	Pohádka	Divadlo Šumperk
21. po 19:00	K	Její pastorkyňa	Opera		
22. út 19:00	-	Když se zhasne	Činohra •	Hrajeme v Divadle na Šantovce	
23. st 19:00	-	Petr a Lucie	Činohra		
25. pá 19:00	V	Così fan tutte	Opera *		
26. so 16:00	ZO	Don Pasquale	Opera		
27. ne 16:00	YO	Kupec benátský	Činohra		
28. po 19:00	-	Splašené nůžky	Činohra		
29. út 19:00	L	Postřiziny	Činohra		
30. st 19:00	-	Starci na chmelu	Muzikál		
31. čt 19:00	-	Jméno	Činohra •	SENIORI -30%	

• představení bez přestávek, * v italském originále s českými titulky

Zájezdů divadla: 10.10. Královna Koloběžka První Prostějov 9:00-11:00, 11.10. Královna Koloběžka První Prostějov 9:00-11:00, 14.10. Královny Mnichovo Hradiště, 18.10. Když se zhasne Prostějov, 21.10. Královny Třeboň

Školní představení 2.10. Noc na Karlostejně 10:00, 15.10. Evžen Oněgin 10:00, 24.10. Petr a Lucie 10:00

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz.

Předprodej na říjen zahájen 17. 6. 2019 v 9:00 hodin.

Zřizovatelem Moravského divadla Olomouc je statutární město Olomouc

www.moravskedivadlo.cz | tel.: 585 500 500

Poznámka: Upozorňujeme čtenáře, že vstupenky na některá divadelní představení mohou být vyprodána. Doporučujeme sledovat program na stránkách www.moravskedivadlo.cz a zakoupit vstupenky na vámi vybrané divadelní tituly v předstihu.

KOLONIÁLNÍ VÁLKY

V ZÁMECKÉM PARKU ČECHY POD KOSÍŘEM

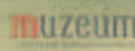
NEDELE 13. ŘÍJNA 2019

11.00
ukázka
historické bitvy
koloniálních
vojsk

Z důvodu
probíhajících bojů
bude po celý
víkend park
částečně uzavřen
pro veřejnost.

Při pohybu v parku pozor na zbloudilé kulky a šípy!

Podzimní Festival Duchovní Hudby 26.

Pod záštitou: Mons. Jana Graubnera, arcibiskupa olomouckého a metropolitě moravského
Ladislava Otležského, hejtmána Olomouckého kraje
Miroslava Zbánka, primátora statutárního města Olomouce

Neděle 22. 9. 2019
dóm sv. Václava, 19.00

Neděle 29. 9. 2019
kostel Zvěstování Páně (u kapucínů), 19.00

Středa 2. 10. 2019
Arcibiskupský palác, 19.00

Pátek 4. 10. 2019
Arcidiecézní muzeum, 19.00 vstup zdarma

Neděle 6. 10. 2019
kostel sv. Kateřiny, 19.00

Středa 9. 10. 2019
chrám sv. Mořice, 19.00

Sobota 12. 10. 2019
chrám P. M. Sněžné, 19.00

Středa 16. 10. 2019 19.00
Čtvrtek 17. 10. 2019 16.00 (pro školy)
Freskový sál Komenium

Neděle 20. 10. 2019
dóm sv. Václava, 19.00

MUSICA VIVA, tel. 608 772 142, e-mail: musica viva@seznam.cz
Předprodej: www.podzimni-festival.cz
podloubi radnice - tel. 585 513 392

A. G. Aruñunjan: Elegie a Koncert pro trubku a orchestr
C. Franck: Sedm posledních slov Krista na kříži

Juraj Bartoš / trubka (SK), Michaela Šrůmová / soprán, Jaroslav Březina / tenor, Vít Santora / tenor, Pavel Švingr / bas,
Ars Brunensis / sbor, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, Jaromír M. Krygel / dirigent

Locatelli - Vivaldi - Pergolesi
Il Cuore Barocco (SK), Tomáš Kardoš / umělecký vedoucí

L. v. Beethoven: Sonáta pro klavír Les Adieux a Klavírní trio B dur „Arcivévodské“
Smetanovo trio - Jitka Čechová / klavír, Radim Kresta / housle, Jan Páleníček / violoncello

J. Brahms: Německé requiem / záznam ČT z roku 2007
Simona Houďa Saturová / soprán, Jiří Sulženko / baryton,
Pěvecký sbor Polského rozhlasu Krakov, Janáčkova filharmonie Ostrava, Stanislav Macura / dirigent

Černohorský - Fiala - Tavener - Górecki - Bruckner
Jana Melišková / soprán, Petr Nouzovský / violoncello
Český filharmonický sbor Brno, Petr Fiala / dirigent

A. Pärt: Salve Regina, A. Schnittke: Requiem
Ensemble Inégal, Adám Viktora / dirigent

Galakonzert Marlene Lichtenberg a Richarda Nováka
Czech virtuosi, Stefan Veselka / dirigent (DE)

Klávesové nástroje v proměnách staletí
Tomáš Flégr / varhany, cembalo, klavichord, muselaar ad., Jankees Braaksma (NL) / recorder, organetto, percussion

W. A. Mozart: Requiem
Lenka Máčliková / soprán, Alena Kropáčková / alt, Martin Gyimesi / tenor, Gustáv Beláček / bas
Spěvácký sbor Lučnica, Symfonický orchestr Slovenského rozhlasu - Martin Leginus / dirigent

Souborové účinky

www.podzimni-festival.cz

MORAVSKÉ DIVADLO CHYSTÁ NABÍTÝ PODZIM

Moravské divadlo nabízí v nové divadelní sezoně jednáct premiérových titulů a k tomu hned několik atraktivních projektů. Baletní soubor chystá workshopy pro malé i velké zájemce o tanec, soubor činohry oslaví třicáté výročí Sametové revoluce novou divadelní hrou a soubor opery a operety uvede koncert věnovaný dílu Zdeňka Fibicha. Vedle toho zakládá Moravské divadlo Klub mecenášů a středoškolákům a vysokoškolákům nabízí Studentskou kartu.

Vedení baletního souboru plánuje v nové sezoně otevřít tvůrčí dílny, a to ve dvou variantách – ve všední dny pro školy a o víkendy pro rodiče s dětmi. „Sólisté našeho souboru předvedou taneční ukázkou a naučí účastníky workshopu část choreografie. Bude možné vyzkoušet si baletní kostýmy a špičky, vyrobit si originální tematickou placku nebo se vyfotit se sólisty a získat jejich podpis během autogramiády,“ přiblížil umělecký šéf baletu Moravského divadla Michal Štípa. První tvůrčí dílna bude věnovaná chystané premiéře baletu Giselle a uskuteční se v sobotu 19. října v 15 hodin. „Zábavnou formou představíme historii tohoto baletu a přiblížíme jeho děj i slavná zpracování,“ doplnila dramaturgyně Martina Náhlíková. Kapacita workshopu je stanovena na 35 osob, vstupenky na akci lze zakoupit od 20. září. Baletní workshopy se do divadelního programu budou vracet s měsíční periodicitou. Vedle toho plánuje vedení souboru před každou z premiér setkání a besedy s choreografem a režisérem inscenace a představiteli hlavních rolí.

Z dalších aktivit baletního souboru v aktuální sezoně pak rozhodně stojí za zmínku, že v listopadu se zástupci souboru představí na největším tanečním festivalu ve střední Evropě Dance Life Brno a příští rok v dubnu nebudou chybět na pražských oslavách Mezinárodního dne tance.

K letošním oslavám třicátého výročí Sametové revoluce chystá činohra Moravského divadla hned dva projekty. V rámci Noci divadel uvede v sobotu 16. listopadu scénické čtení textu Petra Erbese s názvem Tři smrti Martina Šmída a inscenaci hry Samet mladé pražské autorky Michaely Křivánkové. „Oba texty vzešly ze soutěže o původní dramatický text na téma Sametová revoluce, kterou jsme vyhlásili na začátku letošního roku. Scénické čtení bude probíhat v divácky atraktivních prostorách bývalého obchodního domu v Pavelčákově ulici, inscenaci Samet pak uvedeme na jevišti Moravského divadla,“ popsal umělecký šéf činohry Roman Vencel.

Se začátkem školního roku přichází Moravské divadlo s atraktivní nabídkou pro všechny středoškolské a vysokoškolské studenty. Tradiční studentské předplatné střídá v novém divadelním roce Studentská karta, která kromě padesátiprocentní slevy na vstupenky nabízí další výhody včetně prohlídky zákulisí divadla či účasti na besedách s tvůrci inscenací. Studentská karta je určena pro všechny studující fanoušky a milovníky divadla ve věku od 15 do 26 let. Za 200 korun ji lze zakoupit v pokladně

divadla a platí na aktuální divadelní sezonu 2019/2020. Držitel karty má možnost navštívit až pět představení v průběhu měsíce se slevou 50 procent. „Nejpozději do patnáctého dne v měsíci obdrží majitel karty informaci o zlevněných inscenacích, které má v nabídce na následující měsíc,“ sdělil vedoucí obchodního oddělení Moravského divadla Petr Zadorožný. Start nové sezony využilo vedení divadla k založení mecenášského klubu. Chce tak oslovit všechny příznivce a pravidelné návštěvníky k podpoře své oblíbené kulturní instituce. Podle výše darované částky může dotýčný mecenáš vstoupit do zlatého, stříbrného či bronzového klubu a na oplátku získat řadu benefitů. „Jsme rádi, že náš nově založený Mecenášský klub Moravského divadla už má svého prvního člena. Stal se jím pan Ladislav Vitoul, jehož rodina má v Moravském divadle předplacenu lóži číslo osm v prvním pořadí už od roku 1924,“ zdůraznil ředitel divadla David Gerneš. Podrobnější informace najdete na webových stránkách divadla v sekci Partneři. (red)

Bohumil Hrabal

POSTŘIŽINY

Moravské divadlo
Olomouc

Nudíte se? Kupte si medvídku mývala.

Režie: Petr Novotný
Scéna: Ivo Žitáček
Kostýmy: Roman Šolc

V hlavních rolích:
Naděžda Chroboková-Tomicová, Natálie Tichánková, Vendula Nováková, Jan Toupalík.

Premiéra v pátek 4. října 2019 v 19 hodin.

činohra

moravskedivadlo.cz

Za podpory:

Partner:

Partner inscenace:

Mediální partneři:

CO VÁM V ŽIVOTĚ UDĚLALO NEJVĚTŠÍ RADOST? UDĚLALI BYSTE NĚCO JINAK?

Anna Musilová, 69 let
Velký Týnec

- Když se narodila vnoučata, to pro mě byly nejkrásnější chvíle
- Jediné, co bych udělala jinak, kdybych měla tu možnost, by bylo, že bych chtěla dosáhnout vyššího vzdělání.

Magdalena Pánková, 74 let
Velká Bystřice

- Děti a vnoučata, to je největší radost. Ale já jsem vždycky byla veselá povaha a po tom, co jsem překonala těžkou nemoc, už se umím radovat úplně ze všeho.
- Všechno bylo, jak jsem si přála, nic bych neměnila.

Dana Hanáková, 63 let
Velká Bystřice

- Můj nejkrásnější týden byl vždycky, když jsem přišla z porodnice. Poprvé se synem, podruhé s dcerou. Ale raduji se vlastně neustále, myslím, že je smyslem všeho živého se radovat. Jen lidé na to často zapomínají.
- Bydlela jsem 25 let ve městě a to už bych neudělala. Nyní jsem ve Velké Bystřici, kde mám zahrádku, jsem blíž přírodě a je mi mnohem lépe.

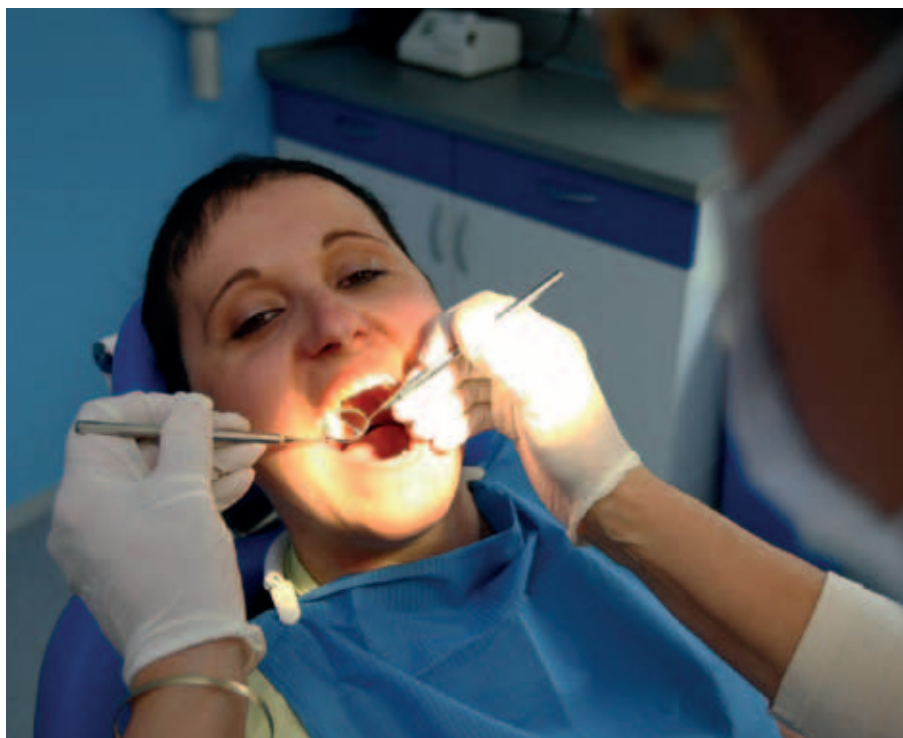
František Zavadil, 87 let
Velký Týnec

- Největší radost mi udělalo, když jsme si s manželkou svépomocí postavili pěkný domek, ve kterém stále bydlíme.
- Po vojně jsem odešel ze zaměstnání z Českých drah a šel jezdit autobusem. To už bych nikdy neudělal.

ZUBNÍ POHOTOVOST FN OLOMOUC SE NA DVA TÝDNY PŘESTĚHOVALA KVŮLI REKONSTRUKCI

O jedno patro výš je až do pátku 11. října přestěhovaná zubní pohotovost ve Fakultní nemocnici Olomouc. Důvodem dočasného přesunu jsou stavební úpravy celého přízemí Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie. Pacienti, jejichž akutní potíže vyžadují nutnou a neodkladnou péči mimo pracovní dobu jejich zubních lékařů, najdou pohotovostní ordinace v prvním patře budovy R.

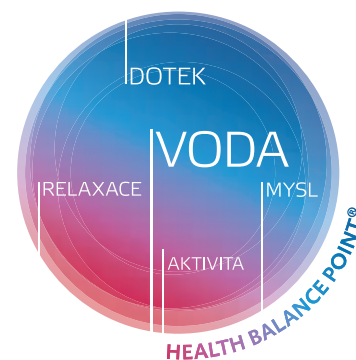
„Po dobu rekonstrukce přízemí využijeme pro pohotovost dvě běžné ambulance. V této souvislosti prosíme pacienty o shovívavost a trpělivost, neboť lze očekávat, že spojení ambulančí a pohotovosti pravděpodobně poněkud prodlouží čekací doby na ošetření,“ žádá přednosta Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie doc. MUDr. et MUDr. Peter Tvrďý, Ph.D. (red)

inzerce

TERMÁLY | LOSINY
HŘEJIVÉ SRDCE JESENÍKŮ

UNIKÁTNÍ TERMÁLNÍ PARK V JESENÍKÁCH

- termální park, jediný svého druhu v České republice
- bazény napouštěné přírodní termální vodou a vodní atrakce
- sauny – finská, solná, parní, aromatická a ledová komora
- široká nabídka masáží
- cvičení v bazénu, animační programy
- zázemí pro rodiče s dětmi
- restaurace s vynikající kuchyní
- celoroční provoz
- sledujte náš kalendář akcí

www.termaly-losiny.cz

TIP NA DÁREK

Dárkové poukazy do termálů

Využijte slevy a bonusy při ubytování ve Wellness hotelu DIANA www.diana-losiny.cz

platí do 29. 11. 2019 ve dnech ÚTERÝ až PÁTEK v termínech vedlejší sezóny

tímto kuponem získáváte slevu na vstupné 10 %

sleva 10 %

slevy se nesčítají

TERMÁLY | LOSINY

SAFARI JÍZDA S PRIMÁTOREM POMÁHÁ OLOMOUCKÉ ZOOLOGICKÉ ZAHRADĚ

Terénní auto, safari, radnice, sál Komenia, vichřice... Že to nejde dohromady? Ale jde. ZOO Olomouc ve spolupráci s městem připravila limitovanou edici voucherů, jejichž výtěžek poputuje na obnovu zahrady po vichřici Eberhard. Zájemci se stanou pasažéry speciálně upraveného terénního vozu, který je zaveze do míst, kam se běžný návštěvník nedostane.

ZOOOLOMOUC

Zájemci se podívají na radnici, případně navštíví reprezentativní sál Komenia. Poté se terénním vozem přemístí do Zoologické zahrady Olomouc. Tam na ně čeká nejen safari, ale i zázemí zahrady, setkání se zvířaty a v neposlední řadě oběd v restauraci. „Nápad jsme jen vítali a současně děkujeme,“ říká ředitel ZOO Olomouc Radomír Habáň.

„Snažíme se tak podpořit obnovu zoo po ničivé vichřici. Projekt bude určitě atraktivní kvůli speciálně upravenému otevřenému terénnímu automobilu, který díky ZOO dostal krásný zebří kabát,“ věří primátor Mirek Žbánek.

„Prostřednictvím nákupu benefičního voucheru je možné přispět na dobrou věc, prohlédnout si radnici, projet se po ZOO a vidět ji z jiné perspektivy, která se běžnému návštěvníkovi zahrady nedostává,“ je přesvědčen primátor.

Voucher si lze objednat přímo na mailové adrese marketing@zoo-olomou.cz. Za cenu 8 tisíc korun je určen až pro čtyřčlennou posádku. Limitovaná edice sto kusů půjde do distribuce od pondělí 9. září 2019. Program se odehraje i za nepříznivého počasí. „Byť je speciálně upravené auto vozem otevřeným, věříme, jistě nebude špatného počasí, nýbrž pouze špatného oblečení, a i proto poskytuje pro tyto účely zahrada pláštěnky,“ láká s úsměvem mluvčí zoo Iveta Gronská. „Jen ti řidiči budou nějaký divní – primátor města, ředitel zahrady, ošetřovatelé. Máte se na co těšit,“ uzavírá.

UŽ BRZY BUDOU V NOVÉM. KLUB PRO SENIORY JAVOŘIČSKÁ ČEKÁ STĚHOVÁNÍ

Z prostor v Javoříčské ulici číslo 2 se Klub seniorů stěhuje do domu, který je ve vlastnictví města. Nové zázemí jen kousek vedle najdou nejen členové klubu, ale i další kolektivy, které v jeho prostorách organizují své aktivity, na adrese Pavelčákova 21. Z jedné strany třídy Svobody se tak klub přestěhuje na druhou, prakticky jen přes křižovatku „u Drápalá“.

Nové prostory zabírají oproti původním takřka dvojnásobnou rozlohu, namísto jedné jde o dvě místnosti se sociálním zařízením a zázemím. Ty město Olomouc nyní rekonstruuje a vybaví mobiliářem, který umožní pořádat schůzky členů klubu seniorů a aktivity dalších organizací nejméně ve stejném rozsahu jako na Javoříčské ulici.

„Využili jsme situace, kdy se uvolnily prostory v domě v Pavelčákové ulici, který patří k majetku města. V těchto prostorách byly dřív v nájmu komerční subjekty,“ vysvětluje náměstkyně primátora Eva Kolářová, která má problematiku seniorů na starost. „Přestěhování klubu do městských prostor nám přišlo jako logický krok, kterým mohou senioři i jiné subjekty, které se v klubu scházejí, jenom získat,“ dodává náměstkyně.

Do nových prostor se veřejnost poprvé bude moci přijít podívat v rámci programu k Mezinárodnímu dni seniorů, a to v úterý 1. října 2019. Od 10 hodin proběhne komentovaná prohlídka prostor, po které bude následovat beseda s lékařkou a odpolední degustace vína.

STUDENTI ARCHITEKTURY POZNÁVALI OLOMOUC

Jiný pohled na město mají starousedlíci, jiný ti, kteří ho navštíví. Jak město vidí a jak by ho změnili studenti architektury? Jejich pohled je napůl cizí, bez emocí, napůl profesionální, se zanícením. Pořád je řeč o Olomouci a hovořit se bude několikrát. K chystané výstavě návrhů studentů architektury ČVUT v Praze v oranžerii ve Smetanových sadech jsou připraveny i besedy. A jsou otevřené všem.

Rozšíření diskuse o urbanistické a architektonické podobě rozvoje konkrétních lokalit města je cílem spolupráce Olomouce s Fakultou architektury ČVUT v Praze. Město s fakultou uzavřelo smlouvu o spolupráci, slibuje si od ní inspiraci při řešení veřejného prostoru. „Chceme, aby se Olomouc zařadila mezi města, která usilují o co nejširší diskusi nad urbanistickými a architektonickými problémy s nejmladší generací architektů. Díky spolupráci získáme řadu projektů, které představí možná řešení rozvoje města i jeho veřejných prostranství,“ přiblížil podobu nové spolupráce primátor Mirek Žbánek.

Projekty na vybraná území a veřejná prostranství řešili studenti architektury v rámci svých semestrálních prací. Pracovali pod patronací ateliéru vedeného architektky Michalem Kohoutem a Davidem Tichým. Součástí byla i spolupráce s ateliérem krajinářské tvorby vedeným Radmilou Fingerovou. „O spolupráci s ateliérem Kohout – Tichý projevila v minulosti zájem řada měst jako Pardubice, Havlíčkův Brod, Benešov, Praha nebo Brno. A spolupráce se tam následně i úspěšně rozběhla,“ podotkla Jana Křenková z Útvaru hlavního architekta.

Ve chvíli, kdy začali pracovat, měli studenti za sebou jarní workshop v Olomouci. „Zaměřili se na budoucí využití území lokality Tržnice a bývalého autobusového nádraží, Staroměstských kasáren, stávajícího depa Dopravního podniku v souvislosti s jeho plánovaným přemístěním či využití proluk v centru města. Mezi vybraná místa patří i nevyužívané lokality u Velkomoravské nebo nezastavěné území mezi ulicemi Brněnská a Schweitzerova. V případě veřejných prostranství se práce mohly zaměřit na budoucí

JAK BY OLOMOUC ZMĚNILI STUDENTI ARCHITEKTURY

Výstava prací studentů Fakulty architektury ČVUT v Praze – ateliéru vedeného architektky prof. Ing. arch. Michalem Kohoutem a doc. Ing. arch. Davidem Tichým PhD. a ateliéru krajinářské tvorby vedeného Ing. Radmilou Fingerovou.

20. 9.–13. 10. 2019 | oranžerie ve Smetanových sadech

OTEVÍRACÍ DOBA: úterý až pátek 15–18 hodin | sobota a neděle: 14–18 hodin + během veřejných diskusí

Veřejná diskuse k zahájení výstavy
pátek 20. 9. 2019 | 17:00

Příprava strategie zeleně pro město Olomouc
úterý 24. 9. 2019 | 17:00

Budoucí podoba Žižkova náměstí v Olomouci
úterý 1. 10. 2019 | 17:00

Historická analýza zaměřená na zeleně na Horním náměstí v Olomouci
pondělí 7. 10. 2019 | 17:00

podobu třídy Svobody, parku v ulici Dlouhá nebo území v okolí Klášterního Hradiska,“ vyjmenovala Křenková. Výstava studentských návrhů začala 20. září v oranžerii ve Smetanových sadech a potrvá do 13. října. Veřejné diskuse jsou pak připravované ve spolupráci s odborem městské zeleně a odpadového hospodářství. Diskuse k budoucí podobě Žižkova náměstí bude současně součástí programu celostátního Dne Architektury.

OLOMOUC: STUDENTI OLOMOUCI

výstava prací studentů Fakulty architektury ČVUT v Praze – ateliéru vedeného architektky prof. Ing. arch. Michalem Kohoutem a doc. Ing. arch. Davidem Tichým PhD. a ateliéru krajinářské tvorby vedeného Ing. Radmilou Fingerovou. **OTEVÍRACÍ DOBA** – úterý, středa, čtvrtek, pátek 15–18 hodin, sobota, neděle 14–18 hodin + během veřejných diskusí.

ZAČALA SÉRIE AKCÍ PRO OLOMOUCKÉ RODINY

Jak se cvičí a pohybuje v přírodě, co dovedou sportovcům nabídnout v supermoderním centru Baluo, jak příjemný je pohyb ve vodě – například v olomouckém aquaparku. Prostě pohyb, děti a celé rodiny...

Rodina v pohybu je totiž hlavní motto, které spojuje sérii akcí, připravených na září, říjen a listopad. Pomyslným vrcholem série akcí je tradiční říjnová konference o rodinné politice města Olomouce. Odbor sociálních věcí olomouckého magistrátu se rodinám věnuje dlouhodobě. Už po šesté se o této problematice bude diskutovat na velké konferenci, které se účastí odborníci i zástupci významných veřejných institucí. Konference se odehraje 17. října. A protože je každý ročník zaměřen na určitý aspekt rodinné politiky a ten letošní míří právě na otázky

pohybu, je takto koncipován i nynější doprovodný podzimní program. „Zajímá nás, jak a kam se hýbe česká rodina. Budeme-li v tom orientovaní, budeme schopni rodiny podporovat v tom pohybu zdravém,“ vysvětluje podstatu letošního tématu náměstkyně primátora pro oblast sociálních věcí Eva Kolářová. Ve spolupráci s neziskovými organizacemi a příspěvkovými organizacemi města je připravena nabídka zajímavých aktivit. Už v neděli 15. září v 15:00 začíná doprovodný program pohádkou v kině Metropol.

Akce jsou podpořeny z dotace MPSV v rámci celostátní soutěže Obec přátelská rodině 2019, v níž je Olomouc pro letošní rok vítězem.

Přesný program najdete na <http://prorodinu.olomouc>

ZKRÁŠLENÍ ÚSTŘEDNÍHO HŘBITOVA SYMBOLICKY ZAVRŠILA INSTALACE SOCHY JEŽÍŠE

Socha Ježíše na litinovém sloupu je novým důstojným zkrášením areálu městského ústředního hřbitova v Neředíně. Socha o výšce 60 centimetrů je umístěna na litinovém sloupu a spolu s ním dosahuje úctyhodné výšky téměř dvou a půl metru. Nově instalovanou sochu lze obdivovat u evangelické kaple poblíž historické vstupní brány hřbitova.

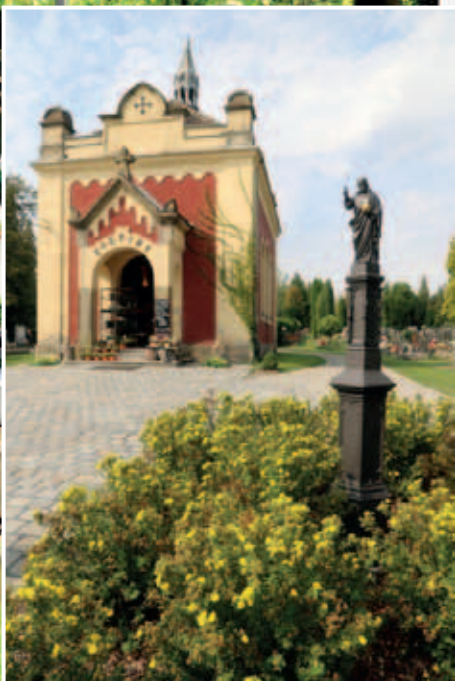
„Po konzultaci s odborníky předpokládáme, že sloup byl odlit okolo roku 1900, pravděpodobně ve slévárně Blansko. Odhadovaná hodnota tohoto ojedinělého díla je přes sto tisíc korun,“ popsal náměstek primátora Matouš Pelikán, v jehož gesci jsou městské hřbitovy. Restaurování nalezeného díla bylo svěřeno umělecko-kovářské dílně Ilji Běhala.

Kromě sochy Ježíše je na hřbitově v Neředíně i nové pietní místo. Vzniklo u rozptylové loučky a sloužit bude pozůstalým k ukládání pietních kamenných desek se jmény zemřelých. „Jde o důstojnou a také nutnou náhradu za památeční desky a předměty, které dosud pozůstalí ukládali na zemi. Situace nám bohužel následně také komplikovala i řádné ošetřování travního porostu,“

objasnil Evžen Horáček, ředitel Hřbitovů města Olomouce. Pietní místa na zemi tak nově nahradí čtyřbohá konstrukce pro vkládání kamenných desek se jmény rozptýlených.

Návštěvníci centrálního hřbitova v Neředíně jistě ocení i to, že se v průběhu letošního léta podařilo v předstihu dokončit také poslední dlážděnou cestu. „Ukončili jsme tak budování páteřních cest v areálu hřbitova, které začalo v roce 2016. Poslední cestu se navíc podařilo dostavět o téměř tři týdny dříve než bylo původně v plánu,“ vyzdvihl náměstek primátora Matouš Pelikán. Po dláždě z žulových kostek se tak lidé nyní projdou v úseku od tzv. Lesa vzpomínek až k zázemí hřbitova poblíž kamenictví v zadní části areálu. „Celkově jsme tak v posledních čtyřech letech na dlážděné cesty na ústředním hřbitově vynaložili více než 5,5 milionu korun a zvelebili prostor o celkové ploše 2,5 tisíce metrů čtverečních,“ uzavřel náměstek Pelikán.

Kromě ústředního hřbitova v Neředíně se podařilo letos opravit za více než 150 tisíc korun také chodník na hřbitově v městské části Černovír.

FOTBALOVÁ SIGMA SLAVILA 100 LET. TRENÉR BRÜCKNER DOSTAL K NAROZENINÁM TRIBUNU NA ANDROVĚ STADIONU

SK Sigma Olomouc na začátku září oslavila výročí 100 let od založení klubu Zápasem století, ve kterém se utkal tým legend Sigmy vedený Petrem „Johnem“ Uličným s reprezentačním výběrem Karla Brücknera.

Skoro 10 500 fantastických diváků sledovalo nespočet pohledných fotbalových akcí bývalých hráčů SK Sigma Olomouc a národního týmu z roku 2004. Nutno podotknout, že ti ze svého fotbalového umění příliš neztratili. Hru národního týmu skvěle režíroval držitel Zlatého míče z roku 2003 Pavel Nedvěd a o branky se staral nejlepší kanonýr reprezentační historie Jan Koller.

Kvůli zranění Jaromíra Blažka musel do brány, původně v olomoucké nominaci, brankář Jiří Vít, který u národního týmu působil ve slavné éře jako masér. Jiřího Víta poté nahradil Martin Vaniak. Ten nejprve začal v bráně Sigmy, jelikož zápas odstartovala fanoušky zvolená „Jedenáctka století“. Následně se „čaroděj“ přesunul do brány výběru Karla Brücknera.

Exhibiční zápas, ve kterém česká reprezentace porazila legendy Sigmy 9:2, okořenil také zaplněný Andruv stadion. Ten hnal své oblíbence neustále kupředu. V 19. minutě pak fanoušci předvedli povedené choreo na jižní tribuně. Vrcholem báječného odpoledne poté bylo přejmenování východní tribuny, která od dnešního dne nese jméno Karla Brücknera.

Tým legend Sigmy – Česká reprezentace 2:9

Branky: 55. Melinho, 75. Balcárek – 36., 39., 77. a 79. Koller, 48. a 66. Vachoušek, 9. Poborský, 18. Grygera, 41. Polák.

Tým legend Sigmy: Martin Vaniak, Jiří Vít, Luboš Přibyl, Zdeněk Zlámal, Tomáš Lovásik, Stanislav Skříček, Tomáš Janotka, Tomáš Randa, Jiří Malík, Martin Kotůlek, Michal Kovář, Karel Rada, Alexander Bokij, Ladislav Kučerňák, Leoš Kalvoda, Petr Mrázek, Darko Šuškováč, Roman Hubník, Aleš Škerle, Martin Hudec, Robert

Caha, Ladislav Onofrej, Jiří Navrátil, Radoslav Látal, Patrik Siegl, Miroslav Baranek, Michal Ordoš, Jan Maroši, Josef Mucha, Daniel Rossi, Melinho, Stanislav Vlček, Michal Hubník, Radek Šindelář, Roman Sedláček, Jiří Balcárek, Radek Onderka, Lubomír Reiter, Vladislav Lauda, Radek Drulák, Ondřej Hapal (syn Pavla Hapala), Jiří Vaďura ml. (syn Jiřího Vaďury).

Česká reprezentace: Martin Vaniak, Jaromír Blažek, Jiří Vít, Pavel Nedvěd, Zdeněk Grygera, Pavel Mareš, René Bolf, Tomáš Ujfaluši, David Rozehnal, Karel Poborský, Vladimír Šmicer, Štěpán Vachoušek, Radoslav Kováč, Jan Polák, Tomáš Hübschman, Roman Týče, Jan Koller.

Diváci: 10 500.

Ohlasy po utkání

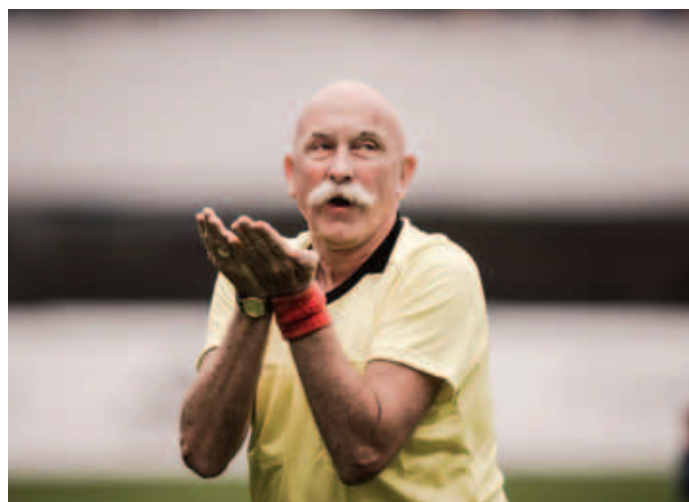
Na pozápasové tiskové konferenci dorazili trenéři Brückner i Uličný v dobrém rozmaru. „Já jezdím na zápasy vyhrávat, dnes jsem ho vůbec nešetřil. Trenér za mnou ještě ve třicáté minutě přišel, abych vystřídal Kollera a dal tam někoho slabšího. Já ale nemám slabší hráče,“ vtipkoval na adresu kouče Petra Uličného jeho trenérský kolega Karel Brückner.

Při otázce, jak zvládal emotivní utkání, ve kterém se opět po několika letech sešel se svým oblíbeným mužstvem, a na ovace, které zaplněný Andruv stadion vytvořil, se legenda olomouckého fotbalu smála: „Víte, já na to byl připravený, vzal jsem si totiž léky na nervy.“ „Ale kdepak, nelži, viděl jsem, že jsi měl slzy v očích,“ hašteřil se trenér Uličný.

Ani dlouholetá trenérská opora Sigmy „John“ Uličný se nebránil pěkným slověům na adresu utkání: „Byla to paráda vidět znovu plný stadion tady v Olomouci. Fanoušci vytvořili báječnou atmosféru. A co teprve ti hráči, kteří běhali na hřišti, samá krásná jména,“ řekl po zápase. „Na to budeme všichni vzpomínat ještě deset let,“ dodal trenér s velkým T pan Brückner.

SK Sigma

Foto: Ladislav Svěččík, Pavel Berčo, Pavel Hrtoň

SLOUPEK KRAJSKÉ RADY SENIORŮ

Milí senioři, vážení čtenáři, ani jste se nenadáli a máte v rukou nové číslo vašeho oblíbeného magazínu a s ním nové informace a zajímavosti, které si přečtete nejen na stránce věnované činnosti Krajské rady seniorů Olomouckého kraje. Chladná, mlhavá rána, zubaté sluníčko, ukládání vzpomínek na krásné letní dovolenkové dny, vůně zralého ovoce a spadaneho listí ale také třeba podzimní procházky krajinou, kterou malířka příroda vymalovala všemi barvami – tak to je říjen.

Pátého září uspořádala Krajská rada seniorů ve spolupráci s krajem II. ročník podzimní stezky poznání s názvem „Jdeme celá rodina“. Tato mezigeneračně zaměřená akce se konala v krásném areálu Poděbrady. Více jak stovka účastníků napříč generacemi užila super den. Organizátoři připravili stezku kolem rybníku s deseti stanovišti se zábavnými a sportovními úkoly. Soutěžili s chutí nejen děti ale i rodiče a senioři. V cíli je pak čekal workshop s přerovským malířem Lubomírem Dostálem, kreativní dílničky s rodinnou firmou manželů Sýkorových z Loučan – výrobci dřevěných hraček, cigáro z udírny mistra „Krkovičky“ a příjemné posezení s country kapelou COUNTRY ALL. Bonusem bylo fantastické azurové počasí, díky kterému se tato akce Krajské rady seniorů zapíše do plánu činnosti 2019 jako velmi zdařilá. Předsednictvo Krajské rady seniorů vyslovuje touto cestou poděkování všem členům a dobrovolníkům, kteří se podíleli na organizaci II. ročníku akce „Jdeme celá rodina.“ Skvělá týmová práce pod značkou Krajská rada seniorů.

Ve chvíli, kdy budete číst tyto řádky, již budeme znát vítězku soutěže seniorské krásy „Babička roku“, která bude náš kraj reprezentovat na historicky I. celorepublikovém finále v Olomouci. 18. listopadu se potkají vítězky krajských kol z celé České republiky a utkají se o titul „Babička roku 2019“ opět na Floře. Akce se koná pod záštitou

hejtmana Olomouckého kraje a hlavním mediálním partnerem bude TV Šlág. Těšit se můžete na celou Šlág partu. Podrobnější hodnocení našeho krajského kola spojeného s oslavou Dne seniorů si nechám do příštího čísla.

Ve spolupráci s krajem připravujeme také druhý ročník talentové mezigenerační pěvecké soutěže s názvem „Zapívej slavičku“. V loňském roce se nám podařilo položit základní kámen k vytvoření další možné hezké tradice, kdy nejmladšímu zpěvákovi bylo 5 let a nejstaršímu bezmála 90 let. Cílem je dát prostor amatérským zpěvákům a hudbou a zpěvem je navzájem propojit napříč generacemi. V prosinci budou soutěžit na prknech kina Metropol pěvecká dua ve složení babička + dítě, dědeček + dítě, dítě + dospělá osoba. Už teď můžete pilně trénovat.

Krajská rada seniorů Olomouckého kraje již pět let pořizuje o svých bohatých činnostech a aktivitách fotodokumentační alba a vede kroniku, o kterou se s láskou a velkou péčí stará kronikářka a členka předsednictva KRS paní Jana Absolónová, které tímto patří poděkování.

Závěrem bych chtěla připomenout všem zájemcům, kteří se chtějí přidat do našich řad, formuláře žádostí o členství najdete na stránkách www.rscr.cz nebo si o něj napište předsedkyni na adrese milenahesova@seznam.cz. Nezapomeňte, že nás najdete také na Facebooku.

Také se můžete již přihlásit na týdenní cenově zvýhodněné rekondiční pobyty do Sezimova Ústí – hotel MAS*** v termínech březen 2020, informujte se u paní Jaroslavy Köhlerové – členky předsednictva KRS na tel.: 732 208 050 nebo email: kohlerovajarka@seznam.cz. Milí senioři, Krajská rada seniorů Olomouckého kraje vám děkuje za přízeň a přeje vám krásné babí léto.

Milena Hesová,
předsedkyně KRS Olomouckého kraje

SPOLUPRÁCE S AGE CENTREM

Podzim se hlásí. Doufejme, že energie ze sluníčka načerpaná během léta nám vydrží dlouhé týdny. Komu se přece jen začnou ozývat zdravotní neduhy, jistě nezapomněl, že v Olomouci Na Šibeníku funguje již třetím rokem zdravotní středisko AGE Centrum. Můžete zde podpořit svoji imunitu využitím infuzních terapií a nebo si nechat zkontrolovat vzájemné působení Vašich léků při lékovém auditu. Příjemnou zprávu máme i pro klienty Vojenské pojišťovny. AGE Centru se ve spolupráci s Krajskou radou seniorů Olomouckého kraje podařilo vyjednat smlouvu i s touto pojišťovnou. Srdečně Vás také zveme na Týdny paměti s Českou Alzheimerovskou společností ve dnech od 16. do 27. září 2019. Více informací na webu www.agecentrum.cz (krs)

JDEME CELÁ RODINA

MINISTERSTVO PODPORUJE SOUŽITÍ

Za pomoci dotace z MPSV se konalo 5. září na jezeře Poděbrady poblíž Olomouce zábavné odpoledne pro všechny generace. V hezkém prostředí areálu si malí i velcí plnili úkoly na zábavné stezce, malovali s přerovským malířem Lubomírem Dostálem a nakonec si spolu všichni zazpívali a zatančili s kapelou Country All. 2. ročník akce „Jdeme celá rodina“ zorganizovala děvčata z odboru sociálních věcí Olomouckého kraje společně s Krajskou radou seniorů v čele s Milenou Hesovou.

Václav Zatloukal, MPSV

ZASEDÁNÍ ZÁSTUPCŮ SENIORSKÝCH SPOLKŮ

Předsedové a zástupci seniorských spolků Olomoucka se sešli tentokrát v komunitním centru magistrátu města Olomouce v Peškové ulici, aby úspěšně zhodnotili vzájemné kulturní, volnočasové, vzdělávací a sportovní aktivity za 3/4 roku.

Hostem byl vedoucí sociálního odboru pan Zdislav Doleček. Předsedkyně KRS Milena Hesová informovala o aktivitách a činnosti KRS Olomouckého kraje. Na pořadu jednání byly také aktivity a pozvánky na akce, které jednotlivé spolky uspořádají do konce roku.

Cílem těchto setkání je vzájemné propojení jednotlivých aktivit a činností seniorských spolků na Olomoucku, ale i snaha o propojení s městskými kluby seniorů města Olomouce a seniorů Olomouckého kraje. Vzájemná komunikace, výměna zkušeností, získávání nových informací a v neposlední řadě i nových přátelství je velmi dobrá cesta k obohacení aktivního seniorského života pod značkou „Senioři seniorům“. Velké poděkování patří všem, kteří se aktivně podílí na pořádání spolkových aktivit.

Milena Hesová,
předsedkyně ZSSO

KRAJ PODEPSAL MEMORANDUM O SOCIÁLNÍM ZAČLEŇOVÁNÍ

Krajský úřad rozšíří spolupráci s vládní Agenturou pro sociální začleňování. Vzájemné partnerství potvrdilo memorandum, které za Olomoucký kraj podepsal v pondělí 16. září hejtman Ladislav Okleštěk.

„Spolupráce s vládní agenturou nám například ulehčí přípravu některých projektových žádostí, které se týkají sociálního začleňování. Kraj může na oplátku poskytnout data a postřehy přímo z terénu, protože už teď se věnujeme třeba sociálně vyloučeným lokalitám. Memorandum se nezabývá jen řešením problémů, které s vyloučenými lokalitami souvisí, ale zaměřuje se také na prevenci jejich vzniku,“ uvedl hejtman Okleštěk.

Olomoucký kraj se na oblast sociálního začleňování zaměřuje dlouhodobě. V regionu je několik takzvaných vyloučených lokalit, jejichž obyvatelé pomoc potřebují.

„Jsem rád, že hejtmanství chce řešit problematiku sociálního vyloučení komplexně. V Olomouckém kraji působíme v několika obcích a spolupráce s krajem nám poskytne další podporu pro řešení situace na místní úrovni a zároveň umožní navrhovat systémová opatření. Chceme se zaměřit na prevenci sociálního vyloučení v oblastech, jako je bydlení, zaměstnanost nebo vzdělávání, ale také například na podporu subjektů poskytujících služby v oblasti sociálního začleňování,“ sdělil David Beňák,

ředitel Agentury pro sociální začleňování. Zástupci kraje a agentury se budou minimálně dvakrát ročně setkávat na pravidelných jednáních, aby si mohli vyměňovat informace a diskutovat řešení. Společně také delegují zástupce do pracovních skupin nebo do projektů, které se sociálním začleňováním zabývají. (red)

CENY OVLÁDL SLUŇÁKOV

Úspěšný debut mají za sebou Ceny Olomouckého kraje 2019 za přínos v oblasti životního prostředí. Jejich vyhlášení proběhlo ve středu 18. září v prostorách centra ekologických aktivit Sluňákov v Horce nad Moravou.

Anketa, prostřednictvím které chce hejtmanství poděkovat jednotlivcům, spolkům i firmám za to, že například účelně hospodaří s vodou, vysazují zeleň nebo zlepšují recyklaci odpadu, je první svého druhu v republice.

„Krásná a zdravá příroda je největší devizou Olomouckého kraje. A je také zároveň pojistkou naší budoucnosti. Proto mě velmi těší, že o novou anketu byl mezi veřejností velký zájem. Dokazuje to, že lidem na životním prostředí opravdu záleží,“ řekl hejtman Ladislav Okleštěk.

O vítězích v jednotlivých kategoriích rozhodovali svými hlasy přímo obyvatelé Olomouckého kraje. V každé z nich volili dlouhodobý přínos a významný počín v roce 2018. Absolutním vítězem se stal Sluňákov. Jeho ředitel Michal Bartoš navíc získal cenu hejtmana.

„Získání cen nás moc těší. Je to povzbuzení k další práci. Sluňákov stále navštěvuje hodně lidí – zajímají se o naše programy, prohlíží si areál. To jen potvrzuje, že naše činnost má smysl,“ uvedl Michal Bartoš.

Výsledky ankety Ceny Olomouckého kraje 2019 za přínos v oblasti životního prostředí:

KATEGORIE VODA

Cena za dlouhodobý přínos

1. místo
ČEZ, a.s. – Obnovitelné zdroje

Cena za významný počín v roce 2018

1. místo
Juraj Grňo, Silezika, z.s.

KATEGORIE OVZDUŠÍ

Cena za dlouhodobý přínos

1. místo
Renáta Medvedřová

Cena za významný počín v roce 2018

1. místo
Luděk Plachký

KATEGORIE ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Cena za dlouhodobý přínos

1. místo
ANTAKA, a.s.
Cena za významný počín v roce 2018
1. místo
RNDr. Jana Matzenauerová

KATEGORIE EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Cena za dlouhodobý přínos

1. místo
Naše příroda, z.s., Olomouc
Cena za významný počín v roce 2018
1. místo
Sluňákov, o.p.s.

ABSOLUTNÍ VÍTĚZ

Sluňákov, o.p.s.

CENA HEJTMANA OLOMOUCKÉHO KRAJE

Michal Bartoš – ředitel, Sluňákov, o.p.s.

NEJSTARŠÍ ŠKOLA MÁ OPRAVENOU TĚLOCVIČNU. RADOST MAJÍ KOVÁŘI I SEDLÁŘI

Popraskaná okna, jimiž dovnitř táhlo – to byla jen jedna z mnoha vad, které vypovídaly o jejím havarijním stavu. Tělocvična v areálu odloučeného pracoviště jesenické střední školy gastronomie a farmářství v Nových Heřmanicích léta nevyhovovala svému účelu. Teď už díky Olomouckému kraji ano.

„Do budovy tělocvičny se roky neinvestovalo. Okna z luxfer byla popraskaná a děravá. Naši studenti tak bez nadsázky cvičili na zdravém vzduchu, i když byli zrovna uvnitř,“ řekla ředitelka Střední školy gastronomie a farmářství Silvie Pernicová.

Tělocvična, která je kvůli svému umístění až téměř u hranic s Polskem nejseverněji položeným středoškolským sportovištěm v Olomouckém kraji, teď prošla první částí rekonstrukce.

„Tělocvična má nová okna, střechu, strop i podlahy. Byla také zateplena. Díky opravě tak na Jesenicku vzniklo další kvalitní sportoviště s nadstandardním vybavením v podobě posilovny,“ uvedl Ladislav Hynek, náměstek hejtmana pro oblast školství.

Rekonstrukce objektu přišla na zhruba jednadvacet milionů korun. „Asi sedmnáct milionů zaplatil ze svého rozpočtu Olomoucký kraj. Zbývající čtyři milióny korun pokryla dotace z Ministerstva životního prostředí,“ vysvětlil 1. náměstek hejtmana Jiří Zemánek.

V budoucnu se počítá i s druhou etapou rekonstrukce tělocvičny, během níž projdou opravou šatny a sociální zařízení.

V areálu v Nových Heřmanicích působí celkem pět víceborových tříd, které mají řemeslné a zemědělské zaměření. Učí se tu například umělečtí kováři nebo sedláři. Nechybí ani vlastní chov koní.

Střední škola gastronomie a farmářství je nejstarší střední školou na Jesenicku. Letos si připomíná 150. výročí založení. **(red)**

SENIORSKÉ CESTOVÁNÍ 2019

Foto 5x KRS

KDYŽ PŘETĚŽUJETE ZÁPĚSTÍ: SYNDROM KARPÁLNÍHO TUNELU

Mezi nejčastější problémy patří různé nemoci kloubů, šlach a nervů končetin způsobené jednostranným zatížením těchto částí těla. Velké procento lidí v České republice postihuje tzv. syndrom karpálního tunelu.

Příčinou zúžení karpálního tunelu je dlouhodobé přetěžování zápěstí buď při denní práci na počítači, nebo při těžké manuální práci spojené s nepříjemnými vlivy na měkké struktury zápěstí – práce s vibračními stroji, sbíječkami, apod. Syndrom se může rozvinout i u pacientů s různými hormonálními změnami (ženy v těhotenství), revmatickými změnami, u diabetu, po úrazech.

Co je to syndrom karpálního tunelu?

Syndrom karpálního tunelu je onemocnění pohybového aparátu horní končetiny. Vzniká totiž permanentním stlačováním nervu vedeným zápěstím, který je uložen v tzv. karpálním tunelu – úzké štěrbině uvnitř zápěstí.

Nadměrným dlouhodobě trvajícím přetěžováním zápěstí ruky dochází ke zbytnění zápěstního vazů, který začne vyvíjet tlak na zmíněný nerv a utlačovat ho. Nerv pak přestává správně fungovat a způsobuje obtíže a nepříjemné bolesti. Syndrom karpálního tunelu je specifický pro své příznaky. Rozpoznat ho od jiných bolestí zápěstí (záněty šlach, artróza, revmatické poškození a jiné) jej můžeme bolestí a brněním, mravenčením a tuhnutím v prvních třech prstech (palec, ukazováček a prostředníček). Tyto příznaky jsou pro onemocnění typické. Postižený si stěžuje na ataky těchto pocitů zejména v noci, bolesti je často budí. Ráno po probuzení je ruka necitlivá

a neobratná. Nemocný se potýká se zhoršenými schopnostmi jemné motoriky, nedokáže udělat špetku z prstů a podobně. Problémy činí především stisk a úchop.

Čím dříve, tím lépe

Syndrom karpálního tunelu je velmi specifické onemocnění, pokud se vyskytnou příznaky, je nutné navštívit lékaře, čím dříve tím lépe – syndrom je zpočátku ve fázi vratné (reverzibilní) při neřešení může zanechat trvalé následky. Lékař na podkladu základního vyšetření ruky a problému, který máte, podrobí vyšetření EMG (elektromyografické vyšetření). Přístroj vyhodnotí poškození mediálního nervu z hlediska vodivosti vzruchů. Při mírném poškození jsou pacientovi podávány léky zmírňující otok, který nerv utlačuje, což vede ke zlepšení stavu (léky a opichy). Těžší stupně poškození jsou řešeny operačním dekompresním zákrokem, který spočívá v naříznutí stěny karpálního tunelu a tím uvolnění tlaku na poškozený nerv. Zárok se provádí ambulantně v lokální (místní) anestezii, trvá zpravidla okolo 15 minut. Toto chirurgické řešení je většinou úspěšné a vede k úplnému ústupu klinických potíží.

Prevence

Pokud víte, že zatěžujete zápěstí při denní práci v zaměstnání nebo doma, snažte se udržovat zápěstí v rovině, protahovat zápěstí jednoduchými cviky – ohýbat zápěstí, otevírat a zavírat pěst, masírujte si prsty, apod.

Stanislava Zavadilová, odborná zdravotní sestra

Syndrom karpálního tunelu v posledních letech zaujímá první místo v nemocech z povolání.

DIVADLA JSOU SENIORŮ PLNÁ, KINO

Když šel v roce 2016 do kin životopisný historický film Lída Baarová, zeptala jsem se své osmdesátileté babičky, jestli by ho nechtěla vidět. Myslela jsem si, že by ji to mohlo zajímat, celý život má na nočním stolku knížky s příběhy války a další jim podobné. Návrh se ale nesetkal s pozitivní odezvou. Nechácala jsem to. Proč babička ne vzala zavděk takovým zpestřením? „Na to já už nejsem. Tam budou samí mladí, vždyť pro mě už tohle není,“ smála se tenkrát. Přemýšlela jsem nad tím dlouho, ale nenašla jsem jediný důvod, proč by se to pro ni nehodilo.

Vše záleží na přístupu. Mnozí lidé na to mají úplně jiný pohled, navíc čeští senioři jsou v dnešní době už trochu jiní než dříve, jsou obecně aktivnější a živější než kdykoliv v historii. Mohou mít třeba omezené finanční možnosti, ale disponují větší energií a často vypadají třeba

i o deset let mladší. „Je to tím, že žijeme v blahobytné společnosti, máme se dobře, medicína nám umožňuje, abychom byli v dobré zdravotní kondici, a najednou se nám otevírá nové dějství života,“ komentuje současnou situaci Jiří Zykmond, režisér dokumentárního filmu

SÁLY UŽ TAKOVOU OBLIBU NEMAJÍ

s názvem Ještě nekončíme o čtveřici seniorů, kteří navzdory stáří i handicapům chtějí žít naplno. „Já teda musím říct, že do kina chodím, a rád. Pravda ale je, že беру většinou vnuky na nějakou pohádku, synovi se tam s nimi totiž většinou nechce. On nám vždycky objedná lístky, podle toho, co chtějí naši kluci vidět. Ale že bych šel sám, to ne, já už v té dnešní nabídce ani nevím, co bych si vybral,“ usmíval se Milan z Velké Bystřice, kterému bude zanedlouho šedesát let.

V promítacích sálech kin ale stále ještě nepotkáme větší zastoupení z řad důchodců. Svě o tom ví i šestadvacetiletá Jana, která během vysoké školy pracovala na pokladně olomouckého kina CineStar. „Starší lidé se tam objevili jen velmi málo, spíš třeba šli s malými dětmi na animovaný film, než že by si zašli sami na něco, co by zajímalo je. Vstupenku mají o třicet korun levnější oproti plné ceně, ale pořád je to pro ně asi hodně, za dvě hodiny strávené u pěkného filmu,“ popsala. O stejnou částku je snižené vstupné pro seniory také v dalším olomouckém kině, Premiere Cinemas v Šantovce. Starší kino Metropol oproti tomu disponuje rovnou Filmovým klubem seniorů, díky němuž si mohou hned užít filmové lahůdky vždy od 14 hodin za příjemnou cenu 70 korun nejen seniory. Tato promítání se konají hned několikrát za měsíc. „Tam je to vždycky tak strašně příjemné. Naposledy jsem viděla film Florencino knihkupectví a brzo půjdeme se sestrou zase. Je to pro nás i lepší, že se tam netlačíme s dalšími lidmi a nehledáme žádné promítací sály. To já vždycky zabloudím, když jdu s vnučkou. Takhle prostě přijdeme a jdeme. Lístky už máme raději koupené pár dní dopředu,“ popsala třiasedmšestiletá paní Marta, která bydlí v Olomouci na Lazcích, odkud to má navíc do svého oblíbeného Metropolu kousek. Program pro seniory má třeba i prostějovské kino Metro. Pokud nechcete chodit do kina ve večerních hodinách, můžete jednou měsíčně využít zdejšího promítání za 50 korun. Co se týče návštěvnosti, není se ale moc čemu divit. Češi totiž podle nejnovějších průzkumů sledují filmy raději v pohodlí domova, nejčastějšími návštěvníky kin jsou vysokoškoláci. Ať už tedy platíte 130 nebo 70 korun, trend chodit do kina obecně klesá.

FILMOVÝ KLUB SENIORŮ – SYSTÉM ODMĚN

Za každý navštívený film v kině Metropol získáte jedno razítko, která sbíráte přímo do tištěného programu. Za čtyři navštívené filmy dostanete kávu, nebo čaj zdarma. Za sedm navštívených filmů máte nárok na osmý film zdarma. Razítko lze sbírat po dobu dvou měsíců. Po získání všech osmi razítek začínáte v následujícím dvouměsíčním období sbírat nanovo. Nasbíraná razítka nelze převést ani uplatnit v dalším dvouměsíčním období. Razítko bude vydáno pouze při nákupu vstupenky.

Kulturním zařízením, kde ale oproti kinu potkáte zaručeně více zástupců z řad seniorů, je divadlo. Proč tomu tak je? Divadelní scéna se oproti kinu za desítky let tolik neproměnila. A to se lidem, kteří nemají změnu příliš v lásce, líbí. Většina kin je v dnešní době hodně komerční, všude jsou děti s popcornem, velké svítící reklamy, obří televize a mnohem hlasitější zvuk, což nemusí seniorům dělat dobře. Oproti tomu v divadle většinou ještě stále potkáte paní, která vám dá kabát do šatny, paní, která vám zkontroluje lístek, celá ta atmosféra zůstala víceméně stejná. Navíc divadelní svět ještě pořád udržuje nějaký standard, jde o ryzí kulturní událost, včetně společenského oblečení a určitých základů etikety. „U nás s manželem by se dalo říct, že máme doma pořád nějaké lístky do divadla. Někdy pro jistotu i dvoje. Nejčastěji chodíme do Moravského, ale občas se odhodláme a vyzkoušíme i něco jiného, dnes je tu celkem hodně možností. Sotva skončí jedno představení, už přemýšlíme, na co půjdeme příště. Dostáváme lístky i od dětí na Vánoce nebo k narozeninám. Je to událost, taková neodbouratelná tradice, včetně toho, že si o přestávce dáme chlebiček. Alespoň ještě já můžu někde využít šaty a manžel oblek, obě dcery už máme vdané a není moc jiných příležitostí, kam bychom v nich chodili,“ řekla o své zálibě šestašedesátiletá paní Libuše, která je spolu se svým manželem Zdeňkem pravidelnou návštěvníci hned několika olomouckých divadel.

Nejnávštěvovanějším divadlem v okolí je Moravské divadlo Olomouc, kam v průběhu minulé sezóny zavítalo téměř 107 tisíc diváků. Moravské divadlo nemá konkrétní předplatné pro seniory, ti jsou rozprostřeni ve všech předplatitelských skupinách. „Seniory velmi rádi využívají víkendového předplatného, tedy předplatitelských skupin NO, YO a ZO, jejichž hrací den je v sobotu či neděli v odpoledních hodinách. U příležitosti Mezinárodního dne seniorů pak již několik let připravujeme představení pro Kluby seniorů, jejichž členové si mohou vstupenku na toto představení zakoupit se slevou padesát procent. O představení je vždy enormní zájem, takže jej v daný den obvykle hrajeme dvakrát,“ popsal situaci David Kresta z oddělení komunikace Moravského divadla Olomouc. Divadlo také nabízí seniorům slevu třicet procent vždy na dva tituly v měsíci, a to napříč žánry, od opery a operety přes balet až k činohře.

Za dveřmi divadelních sálů potkáte seniorů spoustu, hraný film si ale i starší lidé oproti tomu pustí raději doma, stejně jako je současným trendem u mladších generací. Pokud by ale lidé důchodového věku chtěli, mají v obou dvou případech na výběr ze široké škály zajímavých možností, v mnoha případech dokonce se seniorskou slevou, a to už za ten bohatý kulturní zážitek stojí.

Kateřina Šťastná

III. SPORTOVNÍ HRY SENIORŮ V LITOVLI

Dne 5. září se před 14. hodinou sešlo na hřišti Jungmannovy školy v Litovli přes 60 seniorů. Město Litovel a Krajská rada seniorů Olomouckého kraje sportovní hry sponzorovaly hodnotnými cenami. Děkujeme sponzorům i škole za poskytnutí hřiště a sportovních potřeb. Hry zahájil předseda Senior klubu Lubomír Faltus a předseda závodu Miroslav Fendrych seznámil soutěžící s tratí a pravidly na osmi stanovištích. Jaroslava Köhlerová a Milada Faltusová zodpovídaly za startovní listinu a závěrečné hodnocení celé soutěže. Členové Samosprávy s pomocníky zapisovali do účastnických kartiček výsledky disciplín.

34 závodníků s napětím očekávalo vyhlášení výsledků:

ZLATO Petr Hojgr / Květoslava Poučová

STRÍBRO Jiří Dolák / Aranka Hošková

BRONZ Miroslav Satora / Ludmila Šmoldasová

Vítězové se těšili z krásných medailí vyrobených jen pro tuto akci a z dárkových balíčků. Medaile i dárkové balíčky patřili i nejstarším soutěžícím: Vladimíru Šmoldasovi a Zdeňce Sloukové. Závěrečný potlesk patřil všem, kteří akci připravili od startu po cíl, soutěžícím, sluníčku i divákům. Věříme, že se za rok sejdeme na IV. Sportovních hrách seniorů v Litovli a bude nás mnohem víc!

Kronikářka Milada Faltusová

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA ZIKOVÉ ULICI

V úterý 8. 10. 2019, v čase od 9 do 17 hodin, proběhne den otevřených dveří naší organizace – Sociální služby pro seniory Olomouc, p.o., která sídlí na Zikova 618/14, Olomouc.

Již po jedenácté se naše organizace zapojí do celorepublikové akce s názvem Týden sociálních služeb ČR, který vyhláší Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Všechny zájemce rádi přivítáme v našich jednotlivých zařízeních, které naše organizace zřizuje:

- Chráněné bydlení, které se nachází na Zikové ulici 618/14, Olomouc,
- Pečovatelská služba, která se rovněž nachází na ulici Zikova 618/14. Zájemci se však mohou obrátit také na zaměstnance pečovatelské služby, kteří budou k dispozici v Domech s pečovatelskou službou a to na adrese Politických vězňů 4, Příčná 6, Fischerova 4 a Přichystalova 68,
- Centrum denních služeb, sídlící na ulici Rooseveltova 88a, Olomouc.

Zájemci tak mohou získat informace o jednotlivých službách, podmínkách pobytu, o aktivizačních

činnostech, které se konají v zařízení, bude možné prohlédnout si vnitřní i venkovní prostory služeb, výrobky uživatelů a bohatou fotogalerii. Pro každého návštěvníka bude připravena malá pozornost.

Pokud Vás zaujaly naše služby, neváhejte a kontaktujte nás i kdykoli během roku: vedoucí Chráněného bydlení Mgr. Ivana Došlíková – tel.: 585 757 073, vedoucí Centra denních služeb Mgr. Veronika Hojgrová – tel.: 585 754 615, či vedoucího Pečovatelské služby Mgr. Jana Lusku – tel.: 585 757 084.

Bližší informace se také dočtete na www.sluzbyproseniory.cz

PŘIJĎTE DO KLUBU V LIPNÍKU

Klub důchodců v Lipníku nad Bečvou zahajuje činnost od 1. října každé úterý od 13 do 15 hodin v malé jídelně v Domě s pečovatelskou službou. Přátelské posezení, s možností si popovídat, zahrát hry, zazpívat, rozveselit se. Důchodci, budete vítáni.

H. Novotná

deník

Jak jsme žili za dob ČESKOSLOVENSKA

SONDA DO NAŠÍ
MINULOSTI

prostřednictvím fotografií
a vzpomínek obyčejných lidí.

UNIKÁTNÍ SERIÁL
DENÍKU

se bude věnovat i životu u vás.

Nový seriál
na každý
pátek

Den seniorů

čtvrtek 31. října 2019
Prostějov

Ministerstvo práce a sociálních věcí
pro Vás připravilo odpoledne plně
užitečných informací, kultury i zábavy.

Můžete se těšit na:

- besedu o sociálních a zdravotních službách v okrese Prostějov
- praktické tipy jak se bránit tzv. „šmejdlům“ a exekucím
- hudební vystoupení
- naši odborníci Vám zodpoví veškeré dotazy z oblasti starobních důchodů, sociálních dávek, bezpečnosti seniorů či zdravotní prevence
- celou akci bude moderovat Jan Sedláček
- na všechny návštěvníky čekají drobné dárky a občerstvení

čtvrtek 31. 10. od 14:00 do 17:00 hodin
VSTUP ZDARMA
Společenský dům
Komenského 4142/6, Prostějov

#seniořivkrajích

Hledám pána do 75 let. Nekuřáka. Milého a sympatického. Jsem vdova, mám 74 let a jsem stále vitální, z Uničova. Hledám v okolí Uničova a Olomouce. Maruška 604 445 912.

Hledám muže pro dny všední i sváteční. Pohodového sympatického a veselého. Smutku už bylo dost. Nejraději vysokého kolem 180cm z Bruntálu a blízkého okolí. Já 66/170/85 životem zklamaná. Volejte, pište na 731 921 551. Děkuji. Eva

54letá svobodná s menší plnoštíhlou postavou hledá tolerantního veselého a věřícího přítele z Moravskoslezského kraje. Tel.: 735 823 391.

Jsem 77 letý muž. Rád bych našel hodnou přítelkyni, nekuřačku, se zájmy o tanec, procházky a výlety. Ženu, která touží po lásce a hezkém vztahu. Věk od 50 do 65 let, z Olomouce a blízkého okolí. Tel.: 732 439 800.

Žena 66 let / 170 cm / plnoštíhlá / SŠ hledá rozumného, statného přítele – kutila, auto vítáno. Společné: kultura, tanec, výlety, zahradničení, nekuřák, téměř abstinent, zdravý a klidný. Jsem rozvedená, nehledám ženatého muže se závazky. Olomoucký kraj. Kontakt: 1najdemese2@seznam.cz.

Seniorka 70 let, vitální, hledám kamaráda, jsem z vesnice. Na volné chvíle, mám ráda houbaření, hudbu, přírodu, na pokec, chybíš mi. Tel.: 731 331 290.

Věřím, že je někde milý, hodný muž, nejlépe mezi 70–75 roky, který mi vrátí radost ze života. Chtěla bych s ním trávit volné chvíle a vzájemně se navštěvovat. Jsem

vdova, nekuřačka z okresu Bruntál. Pište SMS na číslo 735 909 865.

Ráda bych poznala nezadaného pána z OL, PR, PV a okolí, který má rád výlety, houbaření, jízdu na kole i posezení u kávy nebo u vínka. Nejlépe nekuřák s autem. Rozvedená 64/158. Tel.: 724 504 415.

Muž 175/72, v samotě a zklamání vkládá naději, že se ozve žena 62–65 let, štíhlá, max. středí postavy, s vyřešenou minulostí, z okolí Litovle či olomouckého okresu, která to myslí vážně, chybí jí přítel, pohlazení, laskavé slovo, hezké společné chvíle. Ozvěte se na mobil 739 955 445. Samota bolí stejně jako zklamání.

Starší aktivní senior SŠ 170/88 hledá nezadanou osamělou aktivní ženu nekuřačku do 70 let. z Olomouce pro hezký vztah (ne flirt). Prosím SMS na tel.: 736 688 506, děkuji.

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

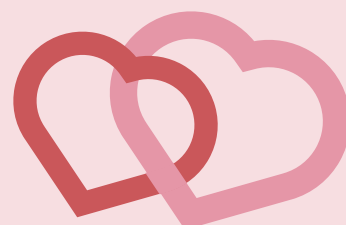
Inzerát zašlete poštou na adresu:
Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1,
Bělidla, 779 00 Olomouc nebo e-mailem:
redakce@moravskysenior.cz,
do předmětu uvést „Seznamka“

POZN: Zasláním inzerátu dáváte souhlas se zpracováním vašich osobních údajů pro účely zveřejnění těchto informací v rámci Seznamky.

**Seznámili jste se přes naši seznamku?
 Pochlubte se svým příběhem!**

Napište nám na e-mail redakce@moravskysenior.cz a dejte příklad ostatním.

Moravský senior vám pomůže ke štěstí.

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenky posílejte do 14. 10. 2019 na adresu Moravský senior, z. s., Tábortů 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

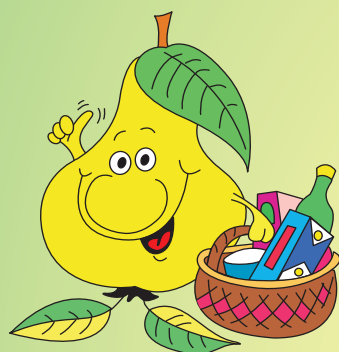
POMŮCKA: ATLANT, BOMBAST, LIMONIT, PAMÍR, PIA	ČÁST KABÁTU	OBCHODNÍ ZÁSTUPCE	2. DÍL TAJENKY	KOSATEC		LIDOP ANGLICKY	ANGLICKÝ NESOUHLAS	MĚŘIČ HLOUBKY	OBYDLÍ	VELIKÁNI		OSTRAVSKÉ OPRAVNÝ A STROJÍR- NÝ ZKR.	HORSKÁ SLUŽBA ZKR.	ANTICKÝ OBR	PRAVITI
BÁJNÁ KROKOVA DCERA					SPOJKA VYLUČOVACÍ						PLEMENO LOVECKÉHO PSA NEOCHOTNĚ				
ROSOLOVITÁ HMOTA					4. DÍL TAJENKY POCTY										
PÍSEMNÁ ŽÁDOST						ŠOK OZNAČENÍ POKRMŮ DIABETIKŮ							INIC. ZPĚV. KERNDLA PODZEMNÍ CHODBY		
SPOLYKAT					ZNAČKA DECILITRU DOPRAVNÍ PODNIK				CHEM. ZN. IRIDIA TAHLE			HAD Z KNIHY DŽUNGLE SÍLA			
ZNAČKA ATMOSFÉRY				DOSTOJEV- SKÉHO ROMÁN USEKNOUT						MILENEC ZASTAR.					
	JEZ	CHEM. ZN. MĚDI NÁDOBY NA TEKUTINY			ČÁST CHODIDLA DRUH PAPOUŠKA						DOSTATEČNĚ MNOŽSTVÍ KNIŽ.				
ŠPATNÉ POČASÍ											INICIÁLY HERCE EASTWOODA			3. DÍL TAJENKY	AUTOMOBIL- OVÝ ZÁVOD
ASJSKÉ POHOŘÍ												MAJOR ZKR. OBLÍBENÝ NÁPOJ HOVOR.			
NEJBĚŽNĚJ- ŠÍ ČESKÁ VESNICE															
ZKRATKA UMĚLECKÉ VYSOKÉ ŠKOLY				PROJEV KOROZE	ORGÁNY ZRAKU ZDROB.										
HORKO															
	OKÁZALOST	MLUVA DRUH NEROSTU				POČET VRCHOLŮ KRYCHLE		OBLÍBENÉ TEPLÉ NÁPOJE	CITOSLOVCE NECHUTI	FRANCOUZ. PŘEDLOŽKA CHEM. ZN. SELENU				OSOBNÍ ZÁJMENO DRUH OPICE	
NEDALEKO							DÍL					ZDROJNICE BEROUNKY EVROPSKÁ ŘEKA			
OLEJ ANGLICKY				AKCIOVÁ SPOL. ZKR. TYP RUSK. LETADEL			AVŠAK NA JINÉM MÍSTĚ BÁSN.				RADIÁN ZKR. STRÁŽNÍ HLÍDKA				PODVOVNÁ SMĚNA HOVOR.
ŘÍMSKÝCH 2002					PATŘÍČÍ MNĚ OŽEHNUTÍ					ODCHYLKA ČÁST KOSTRY					
KOP ŠPIČKOU SLANG.						CHEM. ZN. NEONU POUZE SLOVENSKY			OTOMAN ITALSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO						
ZESÍLENÝ ZÁPOR				SEMITA SLEZSKÁ UNIVERZITA ZKR.			PORUČÍK ZKR. INIC. HERCE KEMRA					CHUCH- VALEC OBYV. IRSKA SLOVENSKY			
CHEM. ZN. KŘEMÍKU			1. DÍL TAJENKY											NÁRODNÍ STRANA ZKR.	
INICIÁLY HERCE TÖPFERA			SPZ UHERSKÉHO HRADIŠTĚ				ZÁNĚT SLIZNICE							JÍL SLOVENSKY	

**Smutné je,
že hlupáci
jsou tak...**

Řešení z minulého čísla: Největší chyba, kterou v životě můžete udělat, je mít pořád strach, že nějakou uděláte.
Výherci z minulého čísla: Vlastimil Bažant, Olomouc; Bartošková Pavlina, Velký Újezd; Šárka Hlavová, Zábřeh na Moravě

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
 - téměř 700 prodejen po celé ČR
 - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
 - zboží s vlastní obchodní značkou

Aktuální akční leták a informace na:

www.mohruska.cz

